

PEDAGÓGUSOK LAPJA

LX. ÉVFOLYAM
A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA ÉS HÍRLEVELE
2004. ÁPRILIS 21.
ALAPÍTVÁ: 1945-BEN

4.

KELL A JÓ SZAKSZERVEZET!

A XX. század utolsó évtizedében végbement társadalmi-gazdasági változásokhoz a hazai szakszervezetek alig voltak képesek alkalmazkodni. A szakszervezeti pluralizmus tobzódása, a vagyonyviták, a bizalmi válság, az általánossá váló szakszervezet-ellenesség, s nem utolsósorban a társadalom mélyülő megosztottsága, a szolidaritás gyengülése mind-mind azt eredményezték, hogy ma a magyar munkavállalóknak alig több mint egyötöde vállalja a szakszervezeti tagságot, és tesz valamit (legalább tagdíjának befizetésével) érdekei védelméért. A Pedagógusok Szakszervezetét (PSZ) az sem vigasztalhatja, hogy miközben szintén taglétszámvésztést szenvedett el, a legnagyobb ágazati szakszervezetté vált, más szakszervezetek létszámának sokkal jelentősebb mértékű csökkenése következtében.

E relatív „sikerrel” azonban egyáltalán nem lehetünk elégedettek. Még akkor sem, ha olykor-olykor pozitív példaként emlegetik a PSZ létét: az egész országot, több mint kétezer települést, hétezer közoktatási intézményt átfogó, az érdekegyeztetés minden szintjén jelenlévő szervezetét. Nemrég egy fontos településünk polgármestere külföldi vendégeink előtt nemcsak udvarias gesztusként méltatta szakszervezetünket, amely városában szinte egyedül van jelen a munkavállalók érdekvédelmi szervezeteként. Pedig jelentős gyárak, ipari üzemek is működnek náluk, amelyekből sorra eltűntek a szakszervezetek. Azt hangsúlyozta, hogy a PSZ-szel gyakoriak ugyan a nézetkülönbségek, olykor sok a vita (most éppen a nevelési-oktatási intézmények átszervezése kapcsán), ám mindez nem hátráltatja, hanem segíti a konfliktusok kezelését, az önkormányzat megalapozott döntéseit. Az intézményvezetőknek is hasonló megközelítést ajánlott. A szakszervezetet ne ellenfélnek, hanem olyan partnernek nézzék, amely a természetesen adódó viták ellenére, végső soron elősegíti az eredményesebb irányító munkát, hozzájárul az ütközések megelőzéséhez, az intézmény, a közoktatás érdekérvényesítéséhez. Ráadásul a különböző megállapodások, a kollektív szerződés olyan kedvező lehetőségeket biztosíthatnak a munkáltatónak és a munkavállalónak egyaránt, amelyek a szakszervezet nélkül nem jöhetnének létre.

A PSZ a magyar közoktatás egyetlen reprezentatív szakszervezeteként az országos, a területi és a települési érdekegyeztetések során nemcsak saját tagsága, hanem az egész ágazat érdekében lép fel. Képviseleti a pedagógusokat, a nevelési-oktatási, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi intézmények valamennyi alkalmazottját. Jól tudjuk, hogy az érdekvédelmi tevékenység általában nem jár teljes sikerrel, jó esetben is csak részeredményekkel. Hiszen az oktatás helyzetét meghatározó döntéseket nem a szakszervezet, hanem a parlament, a kormány, az önkormányzat, a munkáltató hozza. Ebből következően részsikerek mellett mindig jelen van a kudarc is. Mégis hinni kell abban, hogy az összefogásnak, a kollektív érdekvédelemnek, a szolidaritásnak, a szakszervezeti tevékenységnek korunk gyorsan változó körülményei között is van értelme. Az igazi pedagógusnak különösen természetes igénye kell legyen saját közösségének összefogása, építése, az érdekek megjelenítése és képviselete.

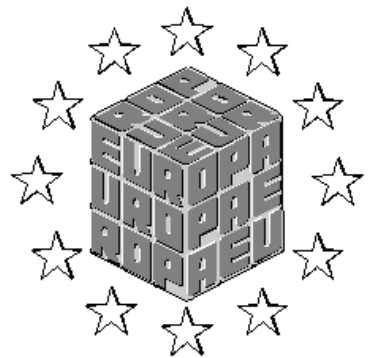
Nem mindegy azonban az, hogy mit, hogyan csinálunk, hogyan modernizáljuk szakszervezetünket. A jövő a magas fokú szakmai felkészültséggel, modern információs rendszerrel rendelkező szakszervezeteké, amelyek megalapozott programok alapján rendszeresen képesek önálló megoldásokat tartalmazó kezdeményezésekre is. Tehát nem csak reagálnak az eseményekre, és nem csak a hatalom (kormány, önkormányzatok, tulajdonosok) képviselőinek elgondolásait követik, illetve bírálják. Persze mindehhez speciális felkészültségre van szükség, mert az érdekvédelem is olyan szakma, amely sokoldalú elméleti és gyakorlati ismereteket, készségeket követel. Ilyen háttérrel lehet csak jó érdekvédelemmel eséllyel leülni a tárgyalóasztalhoz, ahová mindenképpen el kell jutni. Hiszen a tárgyalásoknak nincs alternatívája, az eredmények kivétel nélkül (még sztrájk esetén is) csak itt születnek meg.

Korábban is nagy jelentőséggel bírt, ám a XXI. század információs társadalmában elsőrendű fontosságú a szakszervezeti tagokkal folytatott kommunikáció, hiszen a szakszervezet értük és általuk van. A szakszervezet szervező-, mozgósító ereje a fentiekben túl ezen áll vagy bukik. Sikeres küzdelem elképzelhetetlen jól működő információs és képzési rendszer, megfelelő tájékozottság nélkül, amelyek egyre inkább igénylik a modern technika eszközeinek felhasználását is. A szakszervezet elsőrendű feladata az érdekvédelem mindenütt, ahol a munkavállalókra vonatkozó döntések születnek. (Most már az EU szintjén is.)

Ám azt is fontos érzékeltetni, hogy a PSZ tagjának az érdekvédelem olykor nehezen megfogható, eredményein túl mindennapi előnyei is származnak e viszonyból. Így például a tagkártya bevezetésével jelentős szolgáltatásbővítést hajtottunk végre. Reméljük, hogy ez is növeli a PSZ vonzerejét. A hatékony szakszervezethez azonban még ez sem elég. Mindezekben túl csak ott vagyunk képesek a munkavállalók döntő többségét tagjaink sorába hívni, megtartani, ahol a mindennapi tapasztalaton felülemelkedve a PSZ jó közösségi, sport- és kulturális és egyéb programokat szervezve, meg tudja teremteni az együttléti élményét.

Lépjünk tovább a megkezdett úton! Legyen jó, egyre jobb szakszervezetünk! Pedagógusok és más alkalmazottak, fiatalok és tapasztaltabbak, fogjunk össze és cselekedjünk ennek érdekében!

Árok Antal

A TARTALOMBÓL:

- **A SZAKSZERVEZETI ÉLET ESEMÉNYEI**
- **AZ OKTATÁSI MINISZTER VÁLASZÁRA VÁRVA**
- **ÁTALAKUL-E A KÖZOKTATÁS FINANSZÍROZÁSA?**
- **EU-BŐVÍTÉS MUNKAERŐPIACI KORLÁTOZÁSOKKAL**
- **KI KICSODA**
- **ISKOLABEZÁRÁSOK, ÖSSZEVONÁSOK...**
- **TANÉV VÉGI PEDAGÓGUS SPORTVERSENYEK**
- **EU-MÉRFÖLDKŐ**
- **BÉREINK MÚLTJA, JELENE ÉS JÖVŐJE**
- **PL-ÚTMUTATÓ:**
  - **KOLLEKTÍV SZERZŐDÉS**
  - **ESÉLYEGYENLŐSÉG**

In memoriam PAÁL JÓZSEF

Ismét egy szomorúságot árasztó gyászjelentés: **Paál József** tanár, a budapesti Eötvös József gimnázium nyugalmazott igazgatója 2004. március 2-án, életének 93. évében, szeretteitől elbúcsúzva, örök álomba merült. Március 31-én, a Farkasréti temetőben a gyászoló családtól kezdve kollégáin át tanítványaiig, sokan tettek tanúságot egy csöndességében is mindvégig emlékezetes ember-társunk életútjáról.

Ugyancsak illik rá, hogy a viszontagságos XX. századnak nemcsak tanúja, hanem – szerényen és példamutatóan – formálójája is volt. Szívvel-lélekkel oktatta-nevelte diákjait, és éveken át irányította szakszervezetünk fővárosi bizottságát. Ebben a minőségében különösen jelentős szerepet töltött be az 56-os forradalmunk idején. Amint *Juhász László*, a központ akkori osztályvezetője, később budapesti titkára visszaemlékezésében vallja (1. lapunk 2001. októberi számában): drága elhunyt barátunk egyike volt annak a háromtagú titkárságnak, amely a viharos hetek során széthullott központi szakszervezeti vezetőségünk újjáalakításában tevékenyen közreműködött, és elért sikereinek kivívásában hatékonyan részt vett.

Később az ismét erőre kapó levitézlett hatalom nyomására távoznia kellett a központból, de ott volt számára az éltető iskola. Úgy annyira, hogy 1964-től nyugdíjba vonulásáig, 1976-ig a híres-nevezetes belvárosi gimnáziumot, az „Eötvöst” vezette a nagy elődökhöz méltóan. Természetesen szakszervezeti kapcsolata sem szakadt meg. Ennek jeleként vehette át 90. születésnapján, 2002. január 16-án az Eötvös József-emlékermünk arany fokozatát.

Iskolavezetői működését hűen tükrözi utódjának, *Doba Lászlónak* a végtszességen elhangzott beszéde, mely keresetlenül, közvetlen színességgel jelenítette meg őt a „Kedves Diri Bácsi!” megszólítástól a befejezésig. Milyen találó minősítés: „Tekintélyedet nem a beosztással kaptad, hanem a személyedből sugárzó emberség, szeretet, nehéz időkben bajtársiasságod árasztotta felénk.” És megragadó személyes örökségként, követendő magartásként: „Tőled tanultam azt a megszólítást, hogy Tisztelt Tanártársaim, hogy ez a kifejezés az együvértartozástól a közös sorsvállalásig milyen mély tartalmat hordoz... (...) Tőled tanultam azt is, hogy mi, a tanári hivatást gyakorlók mindig a diákjainkért vagyunk, akiknek minden rezzenésére fel kell figyelnünk, akikben meg kell látnunk a jót, az embert.” Végül – mindannyiunk nevében is – a befejezés: „Diri bácsi! Élsz! Én nem búcsúzom, mert ki szerettei szívében él, az nem hal meg, csak eltávozik. Tovább élsz, ameddig a 150 éves iskola áll még, hisz mindennap féltő szeretettel, a gondviselés felelősségével nézel ránk a falakat borító és emlékeztető tablóról. Pihenj békében!”

A SZEF közleménye

2004. április 5-én a SZEF régi székházából elköltözött.

Új címe: H-1051 Budapest, Sas u. 10-12.; telefon: (36-1) 301-8730; telefax: (36-1) 301-8769; web site: www.szef.hu; e-mail: szef@tvnet.hu

A néptánc és népzene jegyében

Tizenkilencedik alkalommal kerül sor – több szervezet együttműködésével és támogatásával – a lajosmizsei diákkotthonban, augusztus 8. és 15. között a *Csutorás nemzetközi népzenei és néptánc-tábor*, valamint az *alap- és emelt szintű népdalkör- és zenekar-vezetői tanfolyam* megrendezésére, színes programmal, kiváló előadókkal, szakmai irányítókkal. A tábor költsége: 14.000 Ft/fő + szállás, étkezés + 25% áfa; a tanfolyam költsége: 16.500 Ft/fő + szállás, étkezés + 25% áfa. A táborra előképzettség és korhatár nélkül, az egyéves tanfolyamra (idei indulás, téli és tavaszi 3-3 napos képzéssel folytatás) és a 2005. évi tábor, vizsgával zárva) 16 éves kortól lehet jelentkezni. Levélben: Tradíció Stúdió, 1024 Budapest, Keleti Károly u. 8. címre; telefonon: 06-1/315-1322, 06-1/316-0592 számon – június 16-ig.

OLVASD ÉS ADD TOVÁBB!

A Pedagógusok Lapja szakszervezetünk tisztségviselőinek, tagjainak egyik legfontosabb információforrása. Minden PSZ-alapszervezethez (intézményhez) egy-egy példányban ingyen juttatjuk el, településenként egy címre postázva. Föltétlenül szükséges, hogy lapunkat minden helyi intézményben késlekedés nélkül megkapja a PSZ-alapszervezet titkára. Az ő felelőssége pedig abban rejlik, hogy egyrészt maga gondosan elolvassa és számonként gyűjtse a lapot, másrészt igyekezzék azt minél több kollégával megismertetni. Hasznos lenne, ha a „köteles” példány mellett több is eljutna egy-egy intézménybe, mégpedig előfizetés révén.

Előfizetőinknek közvetlenül a megadott címre küldjük lapunkat. Az évi előfizetési ár *3.000 forint*, amelyet egy összegben kérünk. Az intézmények banki átutalással (számlaszám: 11707024-20100456) fizethetnek elő, az egyéni érdeklődőknek pedig – megrendelő levélük alapján – csekket postázunk. Csak a befizetés megérkezését követően, utólag tudunk számlát küldeni.

Továbbra is szívesen fogadjuk a hirdetésekkel a következő, változatlan fizetési feltételekkel: egész oldalas hirdetés (A/4-es formában, fekete-féherben) 80.000 forint, féloldal 40.000, negyedoldal 20.000 forint. Az apróhirdetés közlési ára: szavanként 40 forint. Minden egyes díjtételt 25 százalékos áfa terhel. A hirdetések beküldésének határideje: a megjelenési hónap eleje.

Pályázati felhívás

A Fasang Árpád Közhasznú Alapítvány Kuratóriuma idén is pályázatot hirdet a **Fasang Árpád-díjra**. Erre a kiválóan tevékenykedő pedagóguskörös-vezetőket lehet javasolni, az alapítványtól igényelhető adatlap kitöltésével. A pályázatokat postai úton a következő címre kell beküldeni: Fasang Árpád Közhasznú Alapítvány – Budapest, Pf. 11. – 1417.

Beadási határidő: *2004. május 25.* Az ünnepélyes átadás időpontja: *2004. november 13.* (Gyöngyös, VI. észak-magyarországi kórustalalkozó).

A Bükk hegységben, a Lázberci-víztározó közelében, az Upponyi-szikkasorosnál egész évben várjuk a kiránduló és erdei iskolai csoportokat, családokat összkomfortos parasztházban, olcsó szálláslehetőséggel. Tanösvény, túrázási lehetőség, kerti pihenő, kiépített szabadtűzhely, horgászat, házias konyha. Üdülési csekket elfogadunk.

Tel.: 46/364-365; 06/30/318-7372. (x)

Osztályok és erdei iskolák számára kirándulás, pedagógusok számára olcsó nyaralási lehetőség **Zánkán**: a csererdőben, komfortos faházakban, 80 főig. Félpanzió igényelhető. Szállás: 1.200–1.400 Ft/fő. Tel.: 30-9-773-227; 57-504-410, 06-30-451-8848. (x)

A pedagógusok és szülők figyelmére

egyaránt számít a *Mentor* című oktatási, egészség- és életmódmagazin, mely hű tükröt nyújt az iskola, a kultúra, a mindennapi élet időszakos eseményeiről. Hasznos kiegészítője tankönyvkritikai melléklete, a *Támpont*. Szerkesztőség: 1054 Bp. Kálmán Imre u. 16. II. em. 4/a. Tel./fax: 269-2730.

PEDAGÓGUSOK LAPJA

A Pedagógusok Szakszervezetének hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: **Árok Antal**

Olvasószerkesztő: **dr. Fényi András**

Technikai szerkesztő: **Márfiné Béczi Erika**

Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10., Telefon/fax: 322-8464
Levél cím: 1417 Budapest, Postafiók 11.

Kiadja: a Pedagógusok Szakszervezete Országos Irodája
1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Központi telefon: 322-8452-től 56-ig

Internet: www.pedagogusok.hu; E-mail: psz@enternet.hu

Terjeszti: a Pedagógusok Szakszervezete. Évi előfizetési díj: 3.000,- Ft

Index: 26651 ISSN 0133-2260

A SZAKSZERVEZETI ÉLET ESEMÉNYEI

A **PSZ Elnöksége** 2004. április 19-én az érdekegyeztetés, a szakszervezeti tevékenység aktuális kérdéseiről szóló ismertetést követően *Varga László* elnök előterjesztésében megvitatta az üzemi és közalkalmazotti tanácsi választásokat szabályozó kormányrendelet tervezetét. Majd *Árok Antal* alelnök előzetes tájékoztatást adott a közoktatási intézményeket érintő helyi önkormányzati költségvetési döntésekre vonatkozó PSZ-felmérésről, amely 217 település adatai alapján tekintette át a béremelésekre, az egyes juttatásokra vonatkozó döntéseket, valamint a működés feltételeit. Ez a felmérés az általános tájékozódáson túl a közszolgálati szakszervezetek és a kormány között folyó tárgyalások, a szükséges bérkorrekciók meghatározása miatt is szükséges. A beküldött jelentésekből például egyértelműen megállapítható, hogy az önkormányzatok töredéke (a 217-ből csak 14) foglalt állást egész évre vonatkozó 6%-os bérfelvezetés mellett. *A felmérés alapján készített összeállításunkat, részletes elemzésünket lapunk következő számában tesszük közzé.*

A **Közoktatási Érdekegyeztető Tanács (KÖÉT)** 2004. április 6-i ülésén, amelyen a PSZ-t *Árok Antal* alelnök képviselte, beszámolókat hallgatott meg a közoktatást érintő költségvetési megszorító intézkedésekről. A közoktatás területén működő alapítványok ezzel összefüggő átalakítására a későbbiek során a testület még visszatér.

A **Közoktatáspolitikai Tanács (KÖPT)** 2004. április 13-án tartotta ülését, melyen szervezetünket *Szlankó Erzsébet* alelnök képviselte. A napirend még ez alkalommal is a kerettantervi tervezetek véleményezése lett volna. A tanács azonban kénytelen volt a tárgyalás elhalasztását kérni, mert a sok száz oldalas kitévő tervezetek csupán az ülés előtt egy-két nappal érkeztek meg a KÖPT tagjaihoz. Az újabb – ezt pótlandó soron kívüli – ülés 2004. április 27-ére tervezik.

Az **OÉT Szakképzési Bizottsága** 2004. április 16-án ülésezett: a napirendi téma az egész életen át tartó tanulás fejlesztésének stratégiája volt. A SZEK képviselőjében *Szlankó Erzsébet*, a PSZ alelnöke fejtette ki véleményét, hangsúlyozva, hogy a közszféra munkavállalói számára is rendkívül jelentős kérdésről van szó, a munkahelymegtartás szempontjából ugyanis elengedhetetlen újabb kvalifikáció megszerzése. Az ülésen szó esett a szakképzés neuralgikus kérdéseiről: a többi közt a gazdaságpolitikai irányvonal markáns megfogalmazásának hiányáról, a szakképzés és a kamarák kapcsolatáról.

A **PSZ és a Lärarförbundet i Sverige vezetői** 2004. április 16-án közösen értékelték a svéd testvérszakszervezet szakmai és anyagi segítségével folyó tisztségviselő-képzés eredményeit. Április 19-én svéd vendégeink: *Karin Backman, Christer Frosber, Magdolna Galaczi* és

Anna Lena Lindekvist Árok Antal alelnök kíséretében látogatást tettek a főváros X. kerületében, Kőbányán. Megismerkedtek a Harmat Utcai Általános Iskola színvonalas oktató-nevelő munkájával, majd az önkormányzat vezetőivel az intézményfenntartás, az érdekegyeztetés kérdéseiről folytattak véleménycserét *Andó Sándor* polgármester és *Menyhárt Sándor*, a PSZ kőbányai elnökének közreműködésével.

A **Francia Oktatási Szakszervezeti Unió (UNSA)** vezetői, *Patrick Gonthier* főtiszt és *Agnes Bréda* nemzetközi felelős a PSZ vendégeként 2004. április 2. és 6. közötti időszakban Magyarországon tartózkodtak. Megbeszéléseket folytattak a PSZ vezetőivel és nemzetközi felelősével. A tárgyalásokon elsősorban a szakszervezeti érdekvédelem és a szociális párbeszéd nemzeti és európai uniós kérdéseit érintették, valamint az oktatási bérrendszerekről cseréltek tapasztalatot. Részt vettek a Parlamentben rendezett európai szociális fórum rendezvényén, valamint a Közoktatási Érdekegyeztető Tanács (KÖÉT) április 6-i ülésén. Megállapításuk szerint a magyarországi ágazati érdekegyeztetés éppen olyan semmitmondó, csupán formális aktus, mint a jelenlegi francia.

KT-választások 2004 októberében

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 91. §-át az elmúlt év novemberében módosította a parlament. E szerint a korábban megválasztott közalkalmazotti tanácsok (KT), képviselők megbízatása 2004. október 31-ig szól. **Tehát a KT-k általános újraválasztására 2004. október utolsó harmadában kerül sor.** Az ezt szabályozó kormányrendelet egyeztetése napjainkban folyik, és hamarosan elfogadásra kerül.

Lapunk következő számában részletes tájékoztatást adunk a választásokkal kapcsolatos tennivalókról. Erre azért is szükség van, mert a következő tanév elején már sürgős tennivalóink lesznek a választások előkészítésével, a jelöltállítással kapcsolatban. Jól tudjuk, hogy a KT-k újraválasztása mellett fontos feladatunk a szakszervezeti jelöltek magas fokú támogatásának biztosítása is, hiszen a PSZ helyi és országos reprezentativitása ezen múlik. **Kollektív szerződés csak akkor köthető, ha a szakszervezeti jelöltek támogatása meghaladja az 50%-ot.** (Lásd PL-útmutató.) Az önkormányzati és az ágazati érdekegyeztetésben való részvételt is befolyásolja a választási eredmény, a PSZ-jelöltek támogatása. Készüljünk fel erre a feladatra!

Az oktatási miniszter válaszára várva

A Közoktatási Érdekegyeztető Tanács (KÖÉT) 2004. február 17-i ülésén a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) bírálta *Magyar Bálint* oktatási miniszternek a Magyar Televízió 2004. február 13-án reggel, a Nap-kele Keresztút című műsorában elhangzott, szakszervezetekre vonatkozó kijelentését.

A telefonon kérdező pedagógusnak, aki az osztályfőnöki pótlékok alacsony voltát kifogásolta, ugyanis a következőket válaszolta:

„Teljesen igaza van, teljesen igaza van ebben. Ez egy kemény harcom a *szakszervezetekkel*, már a '90-es évek közepén, második felében is, illetve most is. Én nem szeretem azt, hogy ha egy közalkalmazotti bértábla olyan merev, hogy gyakorlatilag semmilyen teljesítmény- és pluszmunka-élet nem lehet érvényesíteni benne.” Ezzel a megnyilatkozásával a miniszter úr olyan látszatot keltett – amit a hozzánk eljutott nézői vélemények is alátámasztanak –, hogy a szakszervezetek akadályozták, illetve akadályozzák meg a pótlékok jelentősebb emelését. Ráadásul korábban többször is tett hasonló, a szakszervezeteket általában elmarasztaló kijelentéseket.

A PSZ természetesen nem a kritikát kifogásolja, hanem annak általánosító, megalapozatlan voltát. *Szakszervezetünk ugyanis a kilencvenes évek közepén kezdeményezője volt a pedagógusok háromelemű bérrendszerének, ebben a szakmai és a minőségi pótlékok jelentős bértételként való megjelenítésének. A bérrendezésre vonatkozó későbbi javaslatunkban is rendszeresen szerepelt ezek emelésének az igénye. Természetesen nem az alapilletmény növelése helyett (mint most történik), hanem azzal együtt tudtuk és tudjuk elképzelni a pótlékok emelését, jelentősebbé tételét.* Elgondolásainkat többek között 2002 szeptemberében is eljuttattuk az Oktatási Minisztériumba, amikor a közalkalmazotti bértábla jelentősen emelkedett, és ennek következtében a pótlékok aránya még inkább jelentéktelenné vált. A 2004. évi költségvetési tárgyalásokon is a pótlékok és a bértábla együttes emelését sürgettük.

A KÖÉT-ülésen nemcsak kifogásoltuk a tv-adásban elhangzottakat, hanem azt is kezdeményeztük, hogy miniszter úr indokolja meg, mire alapozta véleményét. A kifogásra, amelyet még februárban írásban is eljuttattunk az Oktatási Minisztériumba, máig nem érkezett válasz, illetve a KÖÉT legutóbbi, 2004. április 6-i ülésén sem reagáltak az OM képviselői! Pedig nagy érdeklődéssel várjuk a magyarázatot. Reméljük, hogy lapunk következő számában már ezt is közzé tehetjük.

Á. A.

TAGOZATRÓL TAGOZATRA

A **PSZ Adminisztratív és Technikai Tagozata** 2004. március 17-én tartotta országos tanácskozását. A megjelenteket a kormány és a közszolgálati sztrájkbizottság megállapodását megelőző hosszas egyeztetési folyamatról, valamint az aláírt megállapodásban foglalt kormányzati vállalás jelentőségéről *Varga László*, a PSZ elnöke tájékoztatta. Beszélt az egységes közszolgálati törvényi koncepciónak a tanácskozás napjáig megismerhetővé vált következményeiről s az ezzel összefüggő szakszervezeti álláspontokról. Az előbbiekkkel összefüggésben az országos értekezlet résztvevői számos észrevételt fogalmaztak meg, és kérték a PSZ elnökét ezek képviselőit.

A tagozat éves munkatervét *Gyeraj Mihály* tagozati elnök terjesztette elő megvitatásra és elfogadásra.

A tanácskozás befejezéseként *dr. Dudás Lilian* tartott jogi konzultációt, s adott választ konkrét munkajogi kérdésekre.

Juhász Olga szakértő

A **PSZ Országos Nyugdíjasválasztmánya** (ONYV) szokásos tavaszi ülését március 31-én tartotta meg. A PSZ aktuális tevékenységéről szóló tájékoztatót *Varga László* elnök ismertette,

majd *Szabó Zoltán*, az ONYV elnöke számolt be az intézőbizottság munkájáról. Ennek keretében *Medve Istvánné*, a PSZ hajdúszoboszlói szervezetének titkára szolt a választmány augusztusra tervezett szoboszlói továbbképzése előkészítésének jelenlegi állásáról. A kollégiumi elhelyezés, valamint az étkezés 40 személyes biztosítása megtörtént. A szabadprogram kialakítása folyamatban van. A továbbképzés érdemi tematikáját majd az intézőbizottság dolgozza ki. A rendezvény tervezett időpontja: augusztus 26-29., (csütörtöktől a vasárnap reggeli hazautazásig). A költségeket az országos iroda és a megyei-városi szervezetek fedezik.

Ezután *dr. Mizsey Ágota*, a NYOK Szociális Bizottságának elnöke tartott előadást a szociális törvény önkormányzati végrehajtásának módjairól.

A következő napirendi pontban *Tiba Mihályné*, a Jász-Nagykun-Szolnok megyei nyugdíjastagozat vezetője, valamint *Szendreyné Borszéli Mária*, Székesfehérvár tagozatvezetője mutatta be saját szervezetének munkáját. Befejezésül *Kárpáti Sándor* író ismertette „Ezüsthajú nemzedék” című könyvét, amelyet a jelenlévők meg is vásárolhattak.

Rágyanszky Györgyné, az ONYV titkára

Tavaszi Pedagógiai Napok

Az ország három városában több évre visszatekintő haladó hagyomány az OKKER Kft. által kezdeményezett s ma már harmincegy szakmai résztvevővel megvalósuló rendezvény.

Az április 19-től május 5-ig tartó eseménysorozat hét konferenciának, 69 előadásnak, 90 bemutatónak ad helyet Budapesten és Pest megyében, valamint Pécsen és Debrecenben.

A konferenciák témái a közoktatási rendszer finanszírozásától kezdve a művészetterápiának a gyermekvédelemben betöltött szerepét az ifjúság uniós csatlakozást követő lehetőségei és a kistérségek

szerepe az oktatási rendszerünkben gondolatkörökig terjednek. A tanácskozások elsősorban olyan szakmai területekkel foglalkoztak, foglalkoznak, mint például a programfejlesztés és a NAT implementációja, a környezeti tanítás tartalmi és módszertani kérdései, a pedagógusok pályaeorientációs tevékenységének segítése stb. Budapesten és Debrecenben számos bemutató, kiállítás is része az óvónöket, általános és középiskolai tanárokat invitáló programoknak.

A május 1-jén és 5-én zajló, a Tavasz Pedagógiai Napok záró debreceni rendezvénye a környezeti nevelés, projektpedagógia, a mérés lehetősége és szükséges-

sége a hátrányos helyzetű iskolákban és az EU-csatlakozás után a szakképzésben várható változások rendre ott találhatók a feldolgozandó témák között.

A két éve kezdődött – akkor még csak Budapesti Tavasz Pedagógiai Napok – rendezvénysorozatnak eddig mintegy 30.000 látogatója, résztvevője volt; ez a nagyfokú érdeklődés élesen bizonyítja a szakma részéről megnyilvánuló elismerést. Úgy tűnik, hogy az OM hasonló megítélését nem tudhatja magáénak sem a rendező, sem a rendezvény, mivel anyagi támogatását ez évben megvonta.

J. O.

ÜDÜLÉSI AJÁNLATOK PSZ-TAGOKNAK

A *Felsőoktatási Dolgozók Szakszervezete (FDSZ) ELTE Szakszervezeti Bizottsága az általa szervezett üdülésekre, utazásokra az idén is várja a PSZ-tagok jelentkezését. További információ: ELTE FDSZ SZB, 1053 Budapest, Egyetem tér 1-3. Telefon: 06-1-411-6517; fax: 06-1-411-6747. E-mail: pongracz@ludens.elte.hu; jelentkezni lehet: 2004. 05. 13-ig.*

Gyula – Thermal Camping*** & Motel (5700 Gyula, Szélső u. 16.)

3,2 hektáros területen, fás, virágos ligetben, játéklehetőségekkel, 2+2 ágyas galériás hárszobában. A lakóegységhez fürdőszoba és WC tartozik, hűtőszekrény van. A Várfürdő 700 m-re található 5000 m² vízfelülettel; 2000 m mélységből 72 °C-os víz tör fel (mozgásszervi megbetegedések, nőgyógyászati panaszok kezelésére, baleset utáni rehabilitációra ajánlott). Félpanziós ellátás.

Részvételi díj (7 éjszaka, 8 nap): felnőtteknek 24.000,- Ft/fő/turnus; gyermekeknek 14 éves korig 17.500,- Ft/fő/turnus. Idegenforgalmi adó: 300,- Ft/fő/év (18-70 év között), a helyszínen kell fizetni.

Hévíz – Hotel Panoráma*** (8380 Hévíz, Petőfi u. 9.)

2 ágyas, classic típusú erkélyes, fürdőszobás szállodai szobában, színes tv-vel, telefonnal, minibárral. Félpanziós ellátás.

Részvételi díj (6 éjszaka, 7 nap): személyenként 38.000,- Ft/fő/turnus. (Az üdülőhelyi díjat a részvételi díj tartalmazza!)

Horvátország - nyaralás az Adriai tengerparton Luxusüdülés – (7 éjszaka, 8 nap) – programokkal

Zadartól délre 23 km-re *Sv. Filip i Jakov* üdülőhely – *Villa Toni* – vadonatúj légkondicionált szállója, közvetlenül a tenger partján. 2 ágyas zuhanyzós, WC-s, balkonos, légkondicionált, tv-s szobák, illetve 4 ágyas zuhanyzós, WC-s, légkondicionált, tv-s apartmanok (1 háló+lakónappali konyhával). Félpanziós ellátás kontinentális reggelivel, menüs vacsorával.

Részvételi díj (7 éjszaka, 8 nap): személyenként 98.000,- Ft/fő. A részvételi díj tartalmazza az autóbuzsút, a biztosítást, a szállást, az üdülőhelyi díjat, a felsorolt programok idegenvezetéssel és a félpanziós ellátás költségét.

Santorini – Görög szigetvilág (7 nap repülővel: vasárnaptól vasárnapig)

Turnusidőpontok: 06. 27. (99.000,- Ft/fő); 07. 04. (103.000,- Ft/fő); 08. 01. (113.000,- Ft/fő); 08. 08. (113.000,- Ft/fő). Gyerekkedvezmény: 2 felnőtt mellett egy tizenhat év alatti gyerek részvételi díja az 1-2. turnusban 83.700,- Ft; a 3-4. turnusban 85.500,- Ft. *Indulás:* a jelzett napokon a Ferihegyi repülőtérrel Santorini-szigetre, repülési idő 2 óra. *Szállás:* Santorini-szigeten *Kamari* üdülőváros központjában a tengerparttól 100 m-re épült apartmanszállóban. Közeli üzletek, taverák, szórakozóhelyek találhatóak. 2-3 fős stúdiókban, amelyek konyhasarokkal, zuhanyzóval, WC-vel felszereltek. A részvételi díj tartalmazza a szállást, a repülőjegyet, a repülőteri illetéket, a transzferköltséget, a biztosítást, az utlemondási biztosítást, valamint első este egy svédasztalos vacsorát ötszázalagos szálló éttermében, egy egész napos hajókirándulást, valamint egy egész napos autóbuzsúkirándulást költségét.

Átalakul-e a közoktatás finanszírozása, létrejönnek-e a kistérségek?

A tanév elején az Országgyűlés létrehozta az óvoda- és iskolabezárások okait vizsgáló bizottságot, amely a magyar parlamenti hagyományoknak megfelelően, külön ellenzéki és külön kormányparti jelentésben foglalta össze a tapasztalatokat. Az oktatási és tudományos bizottság e jelentésekre alapozott előterjesztését 191 igen, 1 nem szavazattal, 173 tartózkodással 2004. április 5-én fogadta el a parlament. Az ellenzék egységesen tartózkodott, az egyetlen nem szavazatot dr. Tompa Sándor (MSZP, Miskolc) adta. A határozat feladatokat tartalmazó részét az oldal alján közreadjuk.

A közigazgatás reformja keretében a kormány betervezte a kistérségek létrehozására vonatkozó javaslatokat (a települési önkormányzatok több célú kistérségi társulására vonatkozó törvényjavaslatot, valamint az ehhez kapcsolódó alkotmánymódosítást és az önkormányzati törvény módosítását). A közigazgatás reformja, jó vagy rossz rendszere az iskolák fenntartását és irányítását – egyszóval sikeres létét is befolyásolja. Különösen a kisebb települések számára lennének életbevágóan fontosak ezek a változások. Véleményünk szerint a kistérségeket nemcsak létre kell hozni, hanem intézményfenntartási joggal is fel kell ruházni. Ez a konstrukció nyújthat csak reményt a kistételepülések iskoláinak hatékony működtetésére. Am a jelenlegi parlamenti ellentétek nem igazán adnak esélyt a valós közigazgatási reformhoz szükséges alkotmány- és önkormányzati törvényt módosítás kétharmados támogatásához. E nélkül pedig évtizedekig elhúzódhatnak a kistételepülések iskolafenntartási problémái, a hátrányos helyzet felszámolásának folyamata, a megfelelő tárgyi és személyi feltételek megteremtése. A PSZ vezetőinek a négy parlamenti párt képviselőivel, szakértőivel folytatott tárgyalása is ezt a félelmet erősítette. A találkozóról az alábbiakban adunk tájékoztatást.

A találkozóra a PSZ székházában, 2004. március 25-én került sor, amelyen a PSZ elnöke és alelnökei, valamint az elnökség néhány tagja fogadta a parlamenti pártok képviselőit, szakértőit. A Fideszt Sió László, az MDF-et dr. Dobos Krisztina, az MSZP-t Arató Gergely és Rózsa Endre, az SZDSZ-t dr. Juhász Bálint és dr. Vincze Ildikó képviselte. A találkozó célja nemcsak a tapasztalatok megosztása, hanem megoldási javaslatok kialakítása s a különböző álláspontok közelítése volt.

Varga László, a PSZ elnöke vitaindítójában többek között szövelt az önkormányzatok, különösen a kistételepülések intézményfenntartási gondjairól, valamint arról, hogy milyen nehezen tolerálható az oktatáspolitikai választási ciklusonkénti irányváltása. Arató Gergely (MSZP) a PSZ-kezdemenyvezéssel egyetértte azt hangsúlyozta, hogy kívánatos lenne a szakmai, fenntartási, finanszírozási alapkérdésekben az egyetértés a parlamenti pártok között. Az iskolafenntartás gondjairól szólva megemlítette, hogy a PM mindenkor a pénzfelhasználás hatékonyságát vitatja. Sió László (Fidesz) a kistételepülések oktatásának helyzetét vizsgáló bizottsági tapasztalatokat adta közre, valamint a társulások szükségességéről, jövőjéről szövelt. Véleménye szerint nincs olyan párt, amelyik ne tartaná szükségesnek a közigazgatás reformját, az önkormányzati törvény módosítását. Am a Fidesz nem támogatja a kistérségek kötelező létrehozását, mert kényszertársulásokot nem akarnak. Dr. Dobos Krisztina (MDF) a települések jövőjét, valamint a népességfogyást megállító társadalompolitika szükségességét hangsúlyozta. Kiemelte az oktatásszervezés fontos-

ságát. Jó példaként említette az 1993-94-es finanszírozási modellt, amelyben elkülönülten szerepeltek a bér- és működési költségek. A sok vagy kevés a pedagógus problémakörrel kapcsolatban a segítő személyzet hiányára figyelmeztetett. Arok Antal (PSZ-alelnök) a PSZ álláspontját indokolva néhány konkrét példa alapján érzékeltette a kistételepülések iskoláinak egyre nehezebb helyzetét, valamint az önkéntes társulások létrejöttének nehézkes folyamatát. Dobos Krisztina demográfiai folyamatokkal kapcsolatos véleményéhez kapcsolódva javasolta, hogy a következő ilyen jellegű találkozáson a készülő népesedéspolitikai programot vitassuk meg. Dr. Vincze Ildikó (SZDSZ) szerint differenciáltan kell kezelni a kistételepülések problémáját, mert területenként más és más a helyzet. Ugyanakkor egységes mércék kellene. A kistételepülések jövője szempontjából létfontosságú iskolák megtartandók. Rózsa Endre (MSZP) szövelt arról, hogy a kistérségi törvénytervezethez a kormánypártok az ellenzéki ellenállás miatt olyan módosító indítványt nyújtottak be, amely a társulások kötelező voltát enyhíti, és nem teszi szükségessé a 2/3-os támogatást. Véleménye szerint a kistérségek együttműködése nem gyökertelen, és a többcélú, közös pedagógiai szolgáltatásra is vállalkozó társulások egy hosszabb folyamat révén alakulnak ki. Szlankó Erzsébet (PSZ-alelnök) a kistérségi törvényhez kapcsolódó közoktatási törvény módosítás egyeztetésének elmulasztását kifogásolta, és a társulni nem akaró önkormányzatok problematikus jövőjéről, a folytatódó iskolabezárási, -átszervezési hullámról szövelt.

Az Országgyűlés határozata a szükséges kormányzati intézkedésekről

3. Az Országgyűlés felkéri a kormányt, hogy az érintett minisztériumok, az érintett civil szervezetek, szakszervezetek és az országos szakmai szervezetek, valamint önkormányzati szövetségek bevonásával készítsen a felmerült problémák megoldására feladattervet az alábbi szempontok alapján:

3.1. Tekintse át a közoktatás finanszírozási, döntési és felelősségi rendszerét. Tegyen javaslatot a problémák orvoslására. Különös tekintettel legyen a kistételepüléseken, valamint a hátrányos helyzetű családokban élő gyermekek alapvető jogainak érvényesülésére. Javaslatait juttassa el az Országgyűlés Oktatási Bizottságának 2004. szeptember 30-ig.

3.2. Mérje fel az azonos képzést folytató iskolák között az oktatás tartalmára vonatkozóan az átjárhatóságot. A vizsgálat alapján készítsen intézkedési tervet. Erről, illetve a vizsgálat eredményeiről tájékoztassa az Országgyűlést 2005. júl. 31-ig. A vizsgálat eredményét tárja a széles nyilvánosság elé.

3.3. Alakítson ki olyan állami ellenőrzési, mérési és értékelési rendszert, amely garanciát biztosít a fiatalok - oktatásuk, nevelésük, művelődésük színvonalára vonatkozó - alkotmányos alapjogainak érvényesülésére.

3.4. Dolgozza ki azt a költségvetési finanszírozási rendszert, amely fenntartótól függetlenül garantálja a gyermekek esélyegyenlőségét, valamint a lelkiismereti szabadság, mint alkotmányos alapjog érvényesülését az iskolaválasztás tekintetében. A költséghatékonysági szempontok mellett az iskolák teljesítménye alapján a pedagógiai hatékonyság szempontjai is jelenjenek meg. A javaslatokról és tervekről minél szélesebb körben folytasson minél mélyebb vitát az iskolahasználók, az iskolafenntartók, szakmai és érdekképviseleti szervezetek körében.

3.5. Dolgozza ki az iskolafenntartó önkormányzatok képviselő testületeinek oktatással-neveléssel kapcsolatos döntéseit előkészítő eseti és állandó szakértők alkalmazásának jogszabályi és pénzügyi feltételeit a 2005. évi költségvetés tervezési időszakára.

3.6. Az alapfokú oktatás terén tapasztalható demográfiai csökkenés hatásának ismeretében dolgozzon ki koncepciót a hasonló folyamatok előtt álló középfokú oktatás várható problémáinak kezelésére. Javaslatait 2004. december 31-ig terjessze az Országgyűlés elé. A dokumentumot bocsássa vitára.

3.7. Tekintse át a közoktatási intézmények átszervezésével, bezárásával, más fenntartó részére történő átadásával kapcsolatos jogszabályokat, szükség esetén gondoskodjon ezek kiegészítéséről, módosításáról, az eljárásrend megsértése esetén alkalmazandó szankciókról. A javaslatokat 2004. szeptember 30-ig terjessze az Országgyűlés Oktatási és Tudományos Bizottsága elé.

3.8. Haladéktalanul készítsen az oktatási-nevelési intézmények átszervezése során keletkezett érdeksérelmek megelőzésére és orvoslására naprakész kiadványt, amelyből minden iskolafenntartó és valamennyi érintett közérthető formában megismerheti a közoktatásra vonatkozó jogszabályokat és a jogorvoslat lehetőségét. Érje el, hogy az önkormányzatok is minél szélesebb körben hozzák nyilvánosságra a helyi oktatási rendszert érintő terveiket, döntéseiket, valamint az oktatási-nevelési intézmények minőségére vonatkozó adatokat.

Bővülő munkaerőpiac, kezdeti korlátozásokkal

Az európai integráció alapvető célkitűzése volt mindig is a közös piac, vagyis az áruk, a tőke, a szolgáltatások és a munkaerő szabad mozgása. Ezt rögzíti többek között az EU alkotmánytervezete is: „Az Unió egy határok nélküli, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget kínál polgárai számára, valamint egységes piacot, ahol a verseny szabad és torzulásoktól mentes.” Az egységes munkaerőpiacnak ellentmondani látszanak azok a korlátozások, amelyeket a 2004. évi EU-bővítés kapcsán a tagállamok többségében bevezetnek. Viszontreagálásként pedig a csatlakozó országok, így Magyarország is hasonló lépéseket tesznek. Tudni kell azonban, hogy ezek átmeneti jellegű korlátozások, és néhány év múlva megszűnnek. Úgy véljük, hogy amire a PSZ által kezdeményezett Európai Oktatási Charta – reményeink szerint néhány év múlva – elfogadott dokumentuma lesz az uniónak, e korlátozások már megszűnnek, és a pedagógusok is élhetnek a közös munkaerőpiac lehetőségeivel. Úgy, ahogy az erre vonatkozó irányelvekben leszögeztük: „Az EU egységes munkaerőpiaca kialakításának folyamatában egyre inkább szükséges a diplomák kölcsönös elismertetése. A közösség szintjén kell megtalálni azokat az eszközöket, módszereket, amelyekkel az EU egész területén biztosítottá válik a szakképesítések, a pedagógusdiplomák, a nyelvvizsgák kölcsönös elismertetése. Az unión belül a pedagógusok számára is kellő mobilitást kell biztosítani.” Összeállításunkban néhány EU-tagállam munkavállalással összefüggő korlátozásait, illetve a munkaerőköltségek viszonyait mutatjuk be.

Munkavállalás Finnországban

2004. májusi uniós csatlakozásukat követően az új tagállamok állampolgárai kevés kivétellel két évig nem vállalhatnak munkát Finnországban.

Finnország idén januárban döntött arról, hogy munkaerőpiacát csak két éves átmeneti időszak után nyitja meg az újonnan csatlakozó országok munkavállalói előtt. Ez a korlátozás ugyanakkor Málta és Ciprus munkavállalóira nem vonatkozik, akik akár május 1-jétől kezdődően is aktív részesei lehetnek az ország munkaerőpiacának. Az átmeneti időszak szintén nem vonatkozik az új tagállamok azon állampolgáira, akik a csatlakozás időpontjában már Finnországban dolgoznak, s munkavállalási engedélyük legalább tizenkét havi megszakítás nélküli időtartamra szól. A kivételt élvező munkavállalók családtagjai számára is szabad hozzáférést biztosítanak az ország munkaerőpiacához. A korlátozás meghosszabbításáról, illetve eltörléséről még az átmeneti időszak második évében döntenek.

A bővítés előtt álló ír munkaerőpiac

Az ír foglalkoztatáspolitikát jelenleg legvitatottabb aspektusát az új tagállamok állampolgárainak szabad munkavállalása jelenti.

Jelenleg Írország az Európai Unió egyetlen tagállama, amely kész teljes mértékben megnyitni munkaerőpiacát a 2004 májusában csatlakozó országok munkavállalói előtt. Az egyedülálló döntést követően ugyanakkor sokakat késztetett aggodalomra az az eshetőség, hogy elsőszámú migrációs célszörzágként, Írország nem lesz képes fogadni a beérkező munkavállalók tömegét, akik így szociális biztonsági rendszerének is túlzott terhet jelentenek majd. Amint azt az ír kormány közelmúltban tett bejelentésében hangsúlyozta, pillanatnyilag nem kívánja felülvizsgálni korábbi döntését, de a jövőben fokozott figyelemmel kíséri majd a munkaerőpiaci helyzet alakulását. A 2003-ban bevezetett új munkaügyi jogszabályok mindenesetre feljogosítják a kormányt arra, hogy amennyiben szükségesnek tartja, és azt a munkaerőpiaci helyzet megköveteli, azonnali korlátozásokat vezessen be az újonnan csatlakozó országokból érkező munkavállalásával szemben.

Szabad út helyett korlátozás Hollandiában is

A közép- és kelet-európai országok munkavállalói a holland munkaerőpiacon is korlátozásokra számíthatnak a 2004. májusi uniós csatlakozást követően.

Hollandia jelenlegi, Balkenende vezette kormánya módosította az előző, Kok-kormány 2001-es döntését, amely szabad utat engedett volna a tíz új uniós tagállamból érkező munkavállalóknak. A korábbi álláspont revidálására részint a holland munkaerőpiac jelenlegi helyzete, részint a többi tagállam korlátozó hozzáállása vezette az ország politikusait. A szigorítások értelmében a munkavállalás mindenképpen engedélyhez lesz kötve, s az engedélyek számát 22 ezerben korlátozzák a bővítést követő első évben. A keretszám kimerítésekor a holland kormány felülvizsgálja korábbi döntését.

Egyelőre nehéz pontosan felbecsülni a csatlakozás után várhatóan Hollandiában munkát kereső közép- és kelet-európai állampolgárok számát, munkavállalásuknak a holland munkaerőpiacra gyakorolt hatását, s annak következményeit az ország szociális biztonsági rendszerére nézve. A holland Gazdaságpolitikai Elemzések Intézete (CPB) becslései szerint 2004 és 2006 májusa között évente körülbelül 10 ezer közép- és kelet-európai munkavállaló beáramlására lehet majd számítani. Ebben a

szézonális munkavállalók nem szerepelnek. 2003-ban ezzel nagyjából megegyező számot regisztráltak.

Mivel a migráns munkavállalók nem vehetik igénybe Hollandia munkanélküli-ellátó rendszerét – legalábbis kezdetben –, ezért várhatóan igen nagy lesz munkaerő-piaci részvételük. A CPB előrejelzései szerint az országba érkező álláskeresők mintegy 80 százalékának sikerül majd munkát vállalnia; fennmaradó hányadukat a családtagok, például gyermekek teszik ki. (2002-ben a holland lakosság átlagos munkaerő-piaci részvétele 66 százalékos volt.) Az új szabályozás értelmében a migráns munkavállalóknak hat hónap áll rendelkezésükre ahhoz, hogy elhelyezkedjenek. Ha sikerül állást találniuk, ideiglenes tartózkodási engedélyt kapnak, amely már a holland állampolgárokkal azonos jogosultságot biztosít számukra az ország szociális biztonsági rendszerének igénybevitelére.

Várakozások szerint a migráns munkavállalók többsége alacsony képzettséget igénylő állásokban helyezkedik majd el, amint az a jelenleg Hollandiában dolgozó lengyel munkavállalókat is jellemzi. A kormány elsősorban attól fél, hogy rövidtávon túlzott terhek nehezednek majd az ország szociális és munkanélküli-ellátó rendszerére, mivel az újonnan érkezők nagyszámú holland munkavállalót szorítanak majd ki a munkaerőpiacról. A rendszer terhelése természetesen a migráns munkavállalók számától, illetve az általuk betöltött állások típusától függ majd. Ha elsősorban a jelenleg nehezen betölthető állásokban helyezkednek el, akkor a terhelés minimális lehet. Az alacsonyan kvalifikált holland munkavállalók azonban mindenképpen éleződő versenyhelyzetbe kerülnek.

Munkaerőköltségek Európában

Az Eurostat (Európai Közösségek Statisztikai Hivatala) előző év végén publikált felmérése tizenöt uniós tagállam és tizenkettő tagjelölt ország munkaerőköltségeiről közöl összehasonlító adatokat.

2000-ben a munkaerő órára lebontott költsége a legalacsonyabb Portugáliában (8,13 euró), Görögországban (10,40 euró), Spanyolországban (14,22 euró), Írországban (17,31 euró) és Olaszországban (18,99 euró) volt. A legmagasabb munkaerőköltségeket ezzel szemben Svédországban (28,56 euró), Dániában (27,10 euró), illetve Németországban (26,34 euró) jegyezték fel. A felmérésben szereplő hat másik tagállamban (Finnország, Hollandia, Ausztria, Egyesült Királyság, Luxemburg, Franciaország) a munkaerő költsége megközelítette az uniós átlagot (22,19 euró).

Szintén 2000-ben a tagjelölt országokban (Málta kivételével) a munkaerő óránkénti költsége az iparban és a szolgáltatások területén Bulgáriában 1,35 euró, Romániában 1,51 euró, Lettországban 2,42 euró, Litvániában 2,71 euró, Cipruson 10,74 euró, Szlovéniában pedig 8,98 euró volt. A 12 tagjelölt ország 3,47 eurós átlaga az uniós tagállamok átlagos munkaerőköltségének csupán egyhatodát tette ki. Magyarország 3,83 eurós átlagával így a középmezőnyben helyezkedett el.

Az átlagértékek gazdasági tevékenységek szerinti lebontása azt mutatja, hogy a munkaerő – a tagállamokban és a tagjelölt országokban egyaránt – a pénzügyi és az energiaszektorban volt a legrágább. Ezzel szemben a kereskedelem, a szállodaipar és a vendéglátás az uniós tagállamok azon ágazatai közé tartoztak, amelyekben a legolcsóbb volt a munkaerő. A tagjelölt országok esetében a 2000. év legolcsóbb ágazatai között az építőipart, a szállodaipart és a vendéglátást kell említenünk.

KI KICSODA A PSZ ELNÖKSÉGÉBEN

Szakszervezetünk XVII. kongresszusán új vezető testületként került megválasztásra a PSZ tizenegy tagú elnöksége. A Pedagógusok Lapja által nyújtott lehetőségeket kihasználva egy-egy riport keretében kívánjuk bemutatni az elnökség tagjait. Alfabetikus sorrendben haladva (az elnököt és az alelnököket a sorozat végére hagyva) hatodikként dr. Pataki Mihályt szólaltatjuk meg, aki 1943. október 18-án született Pestszentlőrincen. Biológia-földrajz szakos középiskolai tanári diplomáját 1968-ban szerezte a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen. Pályakezdésétől tagja szakszervezetünknek. A szolnoki Tiszaparti Gimnázium és Humán Szakközépiskola igazgatója, a PSZ intézményvezetői tagozatának elnöke, a Gimnáziumok Országos Szövetségének elnökségi tagja. Mintegy tíz esztendeje tagja szakszervezetünk országos vezetőségének, e ciklusban pedig az elnökségünkben is tevékenykedik.

- **A szülői ház, az iskola többnyire meghatározzák pályánkat, életünket. Milyen útravalót kapott szüleitől, iskoláitól, tanáraitól, milyen élmények, milyen hatások játszottak szerepet abban, hogy a pedagógusok, az oktatás érdekeiért következetesen kiálló szakszervezeti vezető lett?**

- A szüleim pedagógusok voltak. Édesanyám ugyan nem gyakorolta hivatását, a családi otthon harmóniájának biztosítását, gyermekei nevelését tekintette életcéljának. Apám háromszakos polgári iskolai tanár volt. Az ő hatására korán kialakult természettudományi érdeklődésem. Nővéremmel együtt a pedagógus pályát választottam.

Szerencsésnek érzem magam, hiszen jó iskolákba jártam. Törökszentmiklóson a Rózsa Téri Általános Iskolában biztos alaptudást kaptam. Majd a Bercsényi Miklós Gimnáziumban nagy tudású tanár egyéniségek vezettek be a tudományok világába. Szüleimtől és tanáraitól örököltem a legtöbb útravalót egyetemi tanulmányaimhoz; nyitott érdeklődést, a célok eléréséhez szükséges szorgalmat, kitartást és önfegyelmet kaptam útravalóul.

A debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemhez nemcsak középiskolai tanári diplomám köt. Az egyetem ambicionált tudományos diákköri munkám folytatásaként doktori disszertációm megírására és megvédésére. 1981-ben természettudományi doktori címet szereztem.

Pedagógiai hitvallásom a műveltség és az örök emberi érdekek közvetítése diákjaimnak. Azt vallom, hogy eredményes nevelő-oktató munkát a tanítványait tisztelő, tudása és a személyisége által hiteles pedagógus tud végezni.

A közoktatás szereplői közül a diák és a pedagógus áll a középpontban. Nem mindegy, hogy a pedagógust milyen társadalmi megbecsülés övezi. Az sem mindegy, hogy a közoktatásban a stabilitás és a változás egyensúlya hogyan érvényesül. Mindezek soktényezős kérdéskörök. A pedagógus szakszervezetben végzett munkámat a pedagógusok megbecsülésének valamint a közoktatási rendszer kiszámíthatóságának érdekében végzem.

- **A PSZ Intézményvezetői Tagozatának elnökeként irányítja szakszervezetünk egyik legjelentősebb szakmai testületének munkáját. A nevelési-oktatási intézmények vezetői a magyar közoktatás jelene és jövője szempontjából meghatározó pozíciót töltenek be. Röviden mutassa be e munkaterület aktuális gondjait, eredményeit, a tagozat tevékenységét!**

- Az intézményvezetői tagozat elnökeként közel 10 éve az intézőbizottság tagjaival együtt szervezzük a vezetői tagozat munkáját. A tagozat tagjai a teljes magyar közoktatás szerkezetét reprezentálják, hiszen az óvodai vezetőtől kezdve az általános iskolai igazgatón keresztül a középfokú oktatási intézményeken át a pedagógiai intézetek vezetőivel bezárólag minden területnek megvan a képviselője. Az elmúlt időszakban a közoktatás valamennyi meghatározó vezető egyénisége mint előadó illetve vitapartner megfordult az intézményvezetői tagozat ülésén. Az intézményvezetők - hiszen szerencsére sokan vannak közöttük olyanok, akik nagy tapasztalattal is rendelkeznek - mindig őszintén nyilvánítottak véleményt, tettek javaslatot jobbító szándékkal a közoktatás valamelyik területén. Az Oktatási Minisztérium által kezdeményezett törvénymódosítást, annak mérlegelése után a vezetői tagozat véleményezte és jobbító szándékkal fogalmazta meg elvárásait. Így tehát nem véletlen, hogy Oktatási Minisztérium vezetői kikérjék a tagozat véleményét, szívesen jönnek a tagozati ülésekre, hiszen számos jó javaslatot kapnak a további munkájukhoz. A 2-3 havonta megtartott tagozati üléseken igazi szakmai műhelymunka folyik.

- **Egy országos hírű gimnázium igazgatójaként sokrétű tapasztalatokat szerzett az érettségi és felvételi rendszer átalakítása területén is. Milyen problémákat kell megoldani e feladatkörben?**

- A középiskolások életében jelentős változás lesz, hogy 2005-től kétszintű érettségi vizsgát tehetnek, s egyúttal megszűnik a felsőoktatási felvételi vizsga. 2003-ban 42 középiskola szervezett Magyarországon próbaérettségit az Oktatási Minisztérium felkérésére, közölte a szolnoki Tiszaparti Gimnázium és Humán Szakközépiskola is. A középszinten érettségizők az iskolában vizsgáztak, az emelt szintű próbaérettségit vizsgaközpontban tartották. Azért ott, mert az ilyen vizsgát a későbbiekben sem az iskolához kötvé, hanem kijelölt vizsgaközpontokban tartják. A kétszintű érettségi tapasztalatai kedvezőek voltak. Volt ugyan feszültség és várakozás, de a diákok jól teljesítettek. Az a tapasztalat – talán országosan is megfogalmazható –, hogy az új kétszintű érettségi diáktól és a tanártól egyaránt összetettebb munkát igényel. A felkészülés és a lebonyolítás is másféle szemléletet kíván, már a 9. évfolyamtól. A középiskolai első osztálytól erre kell felkészíteni a diákokat. A cél a túlbujánzó lexikális ismeretek csökkentése és elmozdulás a képességfejlesztő oktatás felé.

Idegen nyelvből a feladatok közelítenek a nyelvvizsga-követelményekhez. Magyarból fontos helyet foglalnak el az irodalomelméleti kérdések. Történelemből komplex ismereteket kért számon a bizottság, s a tételek több történelmi korszakot is átfogtak. Matematikából a középiskolás tananyag szinte minden része megtalálható volt a tételekben. A kétszintű érettségire való felkészülés következő fontos állomása lesz, hogy 2004. május 18-án minden középiskola megrendezi a próbaérettségit. Egy tanuló egyetlen tárgyból vizsgázik, az iskola döntése alapján. Azt viszont a diák határozhatja meg, hogy közép- vagy emelt szintű próbaérettségit akar-e tenni. Természetesen ez is a 11. évfolyamosokat érinti, akik egyébként 2005-ben már ezen szabályok szerint „élesben” érettségiznek.

- **Melyek érdekvédelmi munkájának a legfontosabb helyi és országos tapasztalatai, tanulságai? Hogyan ítéli meg a szakszervezeti munka jelenlegi lehetőségeit, jövőjét? Milyen módon, milyen irányban fejlesztené tovább a PSZ tevékenységét?**

- Az intézményvezetői érdekvédelmi tevékenység rendkívül nehéz és összetett feladat. A legnagyobb ágazati szervezet, de szétaprózódott tagsággal rendelkezik, így nem minden esetben jut el az információ megfelelő időben az intézményvezetőkhöz, a szakszervezeti tisztségviselőkhöz. Növelni kell a tagság létszámát, erősíteni a PSZ szervezeti egységét. Fiatalt, pályakezdő kollégákat meg kell győzni, hogy csak közösen tudunk helyzetünkön változtatni.

Az intézményvezetői tagozatnak az érdekvédelmi tevékenységen túl továbbra is fontos feladata, azaz küldetése, hogy a szakmai érdekvédelmi tevékenység tovább erősödjön. Minden szakmai jellegű anyag elkészítésekor a PSZ vezetői tagozata alkalossan megalapozott szakmai véleményt. Kormányciklusokon átfelölő hosszú távú, kiszámítható oktatáspolitikát kell hogy képviseljen. Halaszthatatlan az oktatás finanszírozásának reformja, az élet- és munkakörülmények javítása, az eurós országok bérszínvonalához való közelítés.

Az információáramlás, a tájékoztatás új és hatékonyabb formáit kell alkalmazni. A rendszeres képzés és továbbképzés is elengedhetetlen az eredményes szakszervezeti munkához.

Végezetül az intézményben folyó érdekvédelem és szakmai tevékenység még színvonalasabbá tételének érdekében az intézményvezetőkkel szorosán együtt kell tevékenykedni, hiszen csak így lehet eredményes a szakszervezeti munka.

Folytatódnak az iskolabezárások, -összevonások

A mintegy két évtizede tartó kedvezőtlen demográfiai folyamat jelentősen csökkentette az óvodai és általános iskolai gyermeklétszámokat (1980-ban 1 198 896, e tanévben pedig csak 911 240 az általános iskolások száma). A középiskola és a felsőoktatás expanziója oktatásunknak e szeletét eddig még megvédte a drasztikus hatásoktól. Bár előbb-utóbb ezek az intézmények is szenvedő alanyai lesznek e folyamatnak.

Ezen okok miatt a tanévváltás hosszú ideje egyre több településen kelt félelmet a pedagógusokban és szülőikben. Sok kistérségen az iskola megszüntetése van napirenden (Baranyában egy tucat település fontolgatja ezt a lépést), a városokban pedig az összevonások, egy-egy intézmény bezárása korbácsolja fel az érzelmeket. A számtalan eset közül ezúttal kettőt mutatunk be a helyi PSZ-szervezet állásfoglalásának közléseivel. A főváros X. kerületében, Kőbányán újabb iskolát zárnak be. Miskolcon pedig erőszakos integrációt hajtanak végre a szakmai szempontok háttérbe szorításával. Ítéljünk, tanuljunk mindebből és cselekedjünk!

A PSZ kőbányai szervezetének állásfoglalása

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) kőbányai tisztségviselőit és tagjait egyaránt nyugtalansággal tölti el, hogy kerületünkben folytatódik az iskolabezárás folyamata. Bár a gyereklétszám sajnálatos csökkenése kivédhetetlenné tesz lépéseket, elvárjuk a kerületi önkormányzattól, hogy intézkedéseit kellő körültekintéssel, széles körű egyeztetéssel, az érintett gyermekek, szülők, pedagógusok, közalkalmazottak érdekeinek maximális figyelembevételével hozza meg. Olyan megoldások szülessenek, amelyek előreviszik a kőbányai oktatás ügyét, nem szorítják háttérbe a pedagógiai, szakmai szempontokat, maximálisan figyelembe veszik a munkahelyváltásra kényszerülő alkalmazottak érdekeit, támogatják elhelyezkedésüket. Egyúttal felhívjuk a képviselő-testület figyelmét a közoktatási törvény 130. §-ának (1) bekezdésére, miszerint a fenntartó a közoktatási intézmény megszüntetéséből, a fenntartásában lévő közoktatási intézményrendszer átalakításából, a feladatellátási kötelezettségeljesítésének módosításából, a pedagógusok kötelező óraszámának, az óvodai csoportok, iskolai osztályok létszámának emeléséből, a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások, valamint a tanórán kívüli foglalkozások csökkenéséből származó bérmegettakarítást az általa – önállóan vagy közösen – fenntartott közoktatási intézményrendszertől nem vonhatja el.

A szakszervezet minden érintett munkavállaló érdekeiért maximálisan kiáll, és támogatást nyújt jogaik érvényesítéséért. Szolidárisak vagyunk kollégáinkkal, s ezt minden lehetséges módon kifejezésre juttatjuk.

Felhívjuk az oktatási kormányzat és az Országgyűlés figyelmét arra, hogy a demográfiai folyamatokra tekintettel, dolgozzanak ki megfelelő intézkedési tervet az óvodák, iskolák működőképességének, finanszírozhatóságának megőrzésére, az indokolt átalakítási folyamat szakmai és anyagi segítésére annak érdekében, hogy oktatásügyünk helyzete ne rosszabbodjon, hanem javuljon. Nem mondhatják, hogy ez csupán az adott önkormányzat problémája.

Elvárjuk a munkaügyi és az oktatási kormányzattól, hogy tegyen lépéseket a kialakuló pedagógus-munkanélküliség kezelésére, alkosson olyan programot, amely átképzésekkel és a pedagógusképzés reformjával a kellő időben és eredményesen kezeli tudja a folyamatot.

A Közművelődési Iroda vezetőjének reagálása

(Részletek)

(...) Budapest Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete az eddigi intézményi átszervezések során maximálisan figyelembe vette a dolgozók érdekeit. Mint Ön által is tudott, a törvényi előírásokat messzemenően meghaladó juttatásokat fizetett ki a jogutód nélkül megszűnő Száva U. Általános Iskola dolgozóira részére. Az egyeztetési folyamatok kapcsán együttműködtünk a kerületi szakszervezettel. Az együttműködési készség a nem érintett intézmények részéről is biztosítva volt, a kerületben felajánlott álláslehetőségekkel a dolgozók saját elhatározásukból nem éltek.

Az intézményátszervezések továbbra is szükségesek, amelynek okait valamennyi pedagógus saját intézményén keresztül is láthatja, évek óta folyamatosan csökken a beiskolázható tanulók létszáma, növekszik azon intézmények száma, amelyek a csökkenő gyermeklétszám miatt évente nem tudnak már két párhuzamos osztályt sem indítani. A szakmai munka megfelelő minőségének biztosítása az önkormányzat feladata is, ezért ezekben az esetekben a szakos ellátottság biztosítása érdekében intézmények közös igazgatás alá helyezése várható. Erre a reakció a nyugtalanság helyett az lehetne, hogy hosszú távú átképzési programokat terveznek az intézmények a pedagógus munkaerő megtartásával kapcsolatban. Ebben partner lehet az önkormányzat, hiszen a tervek szerint a 2004 szeptembe-

rében induló új NAT-programhoz az idegen nyelvi oktatás óraszámát heti öt órában szeretné biztosítani valamennyi kőbányai gyermek részére. A program megvalósításához több nyelvtanára van szükség, ami biztosítható úgy is, hogy a jelenleg Kőbányán tanító pedagógusok közül mind többen választják az átképzés lehetőségét. (...)

A kiadott állásfoglalásukban az oktatás finanszírozási kérdéseinek áttekintésével, annak módosítási javaslatával egyetértünk. Önmagában ennek a kérdésnek a megoldása nem fogja azt jelenteni, hogy az országosan túlméretezett oktatási hálózat változatlanul fenntartható. Ennek finanszírozása – tekintettel arra, hogy közpénzekből történik – a méltányossági elemek beemlése mellett is fog tartalmazni célszerű gazdasági megfontolásokat is. A munkaügyi és kormányzati lépések csak lehetőséget tudnak biztosítani arra, hogy minden pedagógus átgondolja továbblépésének lehetőségeit, mindenki önmaga tehet legtöbbet saját helyzetének javításáért, ha megérti, hogy az oktatási szerkezet változatlanul nem tartható fenn, és a jelentkező új feladatokhoz (pl. integrált oktatás) nélkülözhetetlen további képesítések szerzése. (...)

A PSZ Miskolc városi szervezetének állásfoglalása

(Részletek)

(...) A PSZ (...) az előterjesztést nem tartja alkalmasnak arra, hogy a döntéshozó testület elé kerüljön. (...) Az anyagban a kijelölt székhelyek nem minden esetben feleltek meg *következetesen* azoknak az elveknek, amelyeket korábban megfogalmazott a városvezetés. Ezért újra áttekintésre javasolta szervezetünk, különösen az *avasi, a belvársi térséget*, valamint *néhány peremkerületet*. A PSZ kezdeményezte, hogy a többi, stabil gyermeklétszámmal rendelkező intézmény integrációját újra gondolja át a fenntartó, és annak elhalasztását mérlegelje.

A székhelyek kijelölésénél az alábbi szempontokat, prioritásokat javasoltuk figyelembevételre: az eddig elért szakmai sikerek, eredmények; pedagógiai programok koordinálási lehetőségei; területi elvek érvényesülése; tanulói létszám stabilitása; előző években beállt létszám, intézményi befogadóképesség és az előrejelzett létszám együttes átlaga.

Sajnálattal tapasztaltuk, hogy ezt a *szóbeli megállapodást* semmisenk vette a fenntartó! Sajnos, úgy a szülők, mint a nevelők körében, egyre erősebb az a gondolat, miszerint a tagiskola előbb vagy utóbb megszűnik, ami – lássuk be – reális veszély. Nem szerencsés kapcsolódás ez beiratkozás előtt. Tudjuk, kislétszámú, alacsony hatékonysággal működő iskoláink gondjainak orvoslására *megoldás lehet az integráció*, de csak ott, ahol *szakmailag kifejezetten indokolt*. Amennyiben a közgyűlés elfogadja ezt az előterjesztést (reménykedünk, hogy politikailag ezt mérlegelni fogja), javasoljuk, hogy teremtsek meg annak a jogi lehetőségét – ellentétben az elfogadásra váró alapító okiratokkal –, hogy nem nevezik meg, melyik a tagiskola, melyik a bázisiskola. (...)

Mivel a szülők – mint a közoktatás megrendelői – körében is nagy az ellenállás, felháborodás, valamint sem a szakma, sem a nevelőtestület, sem az érdekképviseleti szervezetek *nem támogatják ezt az előterjesztést*, kéri a PSZ: a *további szakmai egyeztetés lehetőségének megteremtését*.

Amennyiben erre nem lesz a továbbiakban mód, érdekképviseleti szervezeteink készek *erősebb érdekvédelemért* akciót szervezni. Egy célért: „Együtt egymásért, gyermekeinkért!”

A PSZ miskolci szervezete által szervezett aláírásgyűjtő akció szövege, amelyet több mint háromezren írtak alá:

„Alulírottak ..... (intézmény) dolgozói, tanítványaink szülei és mindazok, akik egyetértünk. »Felhívásunkban« követeljük, hogy az önkormányzat haddalassa el és vizsgálja felül az intézmények összevonására vonatkozó előterjesztését!”

V. ORSZÁGOS PEDAGÓGUS TENISZVERSENY

A Balatonalmádi "TENNIS CLUB" 1925 és a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) ötödik alkalommal rendezi meg az Országos Pedagógus Teniszbajnokságot.

Időpont: 2004. június 25-27. (péntek-szombat-vasárnap). Mérkőzések pénteken 13 órától, döntők vasárnap délután.

Helyszín: Balatonalmádi Öregparkban lévő 6 db salakos teniszpálya.

Versenyszámok: férfi egyéni 40 éves korig, 40-55 éves kor között, 55 éves kor fölött; férfi nyílt páros; női egyéni 40 éves korig, 40 éves kor fölött, női nyílt páros.

Részvétel feltétele: pedagógus-oklevél, oktató-nevelő munkában való részvétel. (Az oklevél vagy hiteles másolatának bemutatása a versenyre való jelentkezéskor kötelező.) Nevezési díj személyenként 4.000 Ft (párosoknál +500 Ft/fő), amelyet a helyszínen, a regisztráláskor kell fizetni.

Szállás, ellátás, utazás: A Pedagógusok Szakszervezete június 25-én és 26-án minden PSZ-tag résztvevő számára ingyenes szállást biztosít a Pedagógus Üdülőben (Balatonalmádi, Dózsa György út 13.). A szakszervezeten kívüliek a szállást önköltséges áron vehetik igénybe. A Balatonalmádi "TENNIS CLUB" 1925 a megfelelő versenyfeltételek biztosításán túl ingyenes strandbelépőt ad a résztvevőknek, és gulyáspartit szervez szombaton estére.

A szállás költsége: 1.900 Ft/fő/éjszaka (+ 300 Ft/fő/nap idegenforgalmi adó). (Ezt a PSZ-tagoknak ingyenesen biztosítjuk.)

Étkezési költség: reggeli 500 Ft/fő, ebéd 800 Ft/fő, vacsora 600 Ft/fő.

Utazás egyénileg.

További információt a verseny főszervezőjétől, Dudás Zsolttól, a TENNIS CLUB elnökétől (a 06/70/455-4155-ös telefonszámon, e-mail: dudaszolt@vnet.hu), és a PSZ Országos Irodájától (06/1/322-8464; www.pedagogusok.hu) kaphatnak az érdeklődők. A Pedagógus Üdülő telefonszáma: 88/438-518.

Előzetes jelentkezés: 2004. május 31-ig a PSZ Országos Irodájánál (1068 Budapest, Városligeti fasor 10., telefon és fax: 06/1/322-8464, E-mail: psz@enternet.hu). A jelentkezők írják meg levelezési címüket, munkahelyük címét, szakszervezeti tagságukat. Jelöljék meg, hogy milyen versenyszámban indulnak, és hogy szállásra, illetve étkezésre tartanak-e igényt.

IV. ORSZÁGOS PEDAGÓGUS SPORTNAPOK

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) kispályás foci (férfi), kosárlabda (női), asztalitenisz (vegyes csapatok) és úszás sportágakban országos pedagógus bajnokságot szervez a tanév végén Szentendrén.

Időpont: 2004. június 12. (szombat)

Helyszín: MH Kinizsi Pál Tiszthelyettes Szakképző Iskola, Szentendre, Dózsa György út 12.

Versenyszámok, csapatlétszámok: női kosárlabda [10 (5+5) fős csapat], kispályás labdarúgás [10 (5+1+4) fős férficsapat], asztalitenisz [2 fős (1 férfi, 1 női) vegyes csapatok], úszás (3x50 m mell- és gyorsúszás, vegyes csapatok számára) a sportágak általános szabályai szerint.

Jelentkezések: A nevezésekhez szükséges nyomtatványokat a PSZ megyei, fővárosi, megyeszékhelyi és országos irodájától lehet igényelni. A 2004. május 31-ig az országos irodához beérkezett nevezéseket fogadjuk el. (PSZ Országos Iroda, 1068 Bp., Városligeti fasor 10. Tel./fax: 322-2249, e-mail: psz@enternet.hu.) A beérkezett nevezések számától függ a lebonyolítás módja, melyről levélben tájékoztatjuk a résztvevőket.

Nevezési feltételek: Oktató-nevelő munkában való részvétel. Megyénként, illetve a fővárosból 1-1 csapat nevezhet. Amennyiben egy térségből (megye, megyeszékhely) több csapat jelentkezik, megyei selejtezőn kell eldönteni az országos bajnokságban való részvétel jogát. Nevezni csak érvényes pedagógusigazolvánnyal vagy pedagógus-szakszervezeti tagkönyvvel lehet, amelyeket regisztrációkor ellenőrzünk. Enélkül nem lehet részt venni egyik versenyszámban sem! Egy-egy versenyző több sportágban is indulhat. A versenyzők helyszíni regisztrációjára 2004. június 12-én (szombaton) 9-10 óra között kerül sor. A versenyek befejezésére június 12-én 19 óra körül kerül sor.

A sportnapok szervezését, a rendezésének feltételeit a PSZ Országos Irodája, valamint MH Kinizsi Pál Tiszthelyettes Szakképző Iskola (Szentendre) biztosítja.

Étkezés: A PSZ-tagok számára (érvényes tagkönyvvel kell igazolni) az étkezést ingyenesen, a szakszervezeten kívüliek számára pedig önköltségesen biztosítjuk.

Utazás: saját szervezésben, helyi forrásból finanszírozva.

Országos Pedagógus Természetjáró Találkozó

Erről lapunk előző számában részletesen írtunk. A 2004. július 5. és 9. között Baranyában rendezett program részvételi díja PSZ-tagoknak 16.000 forint, tagsággal nem rendelkező kollégáknak 18.000 forint. Ez magába foglalja a 4 éjszakai szállást, étkezéseket, túralköltségeket és a belépődíjakat is. További információt Tóth Imre kollégától a 62/311-004-es telefonon vagy Juhász Olgától a 1/322-8453-as telefonon kaphatnak.

Ezzel a címmel a sajtóorgánumban tallózza a velünk vagy rólunk készült írásokból közlünk összeállítást. Így egyrészt egy csoportba gyűjtve áttekintést kaphatunk arról, hogy milyen információk jutottak el gondjainkról, eredményeinkről a társadalomhoz, másrészt azt is láthatjuk, melyek azok a lényeges problémák, törekvések, amelyek még nem vagy nem kellő módon váltak ismertté. Egyszerre célunk tehát a tájékoztatás és tájékozódás.

NÉPSZAVA

(2004. III. 20.)

Szakszervezeti segítség a kistérségeknek

A gyermekek számának csökkenése miatt veszélyeztetni a kisebb településeket a létszámalapú finanszírozás – véli a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ).

Nemcsak létrehozni a kistérségeket, hanem intézményfenntartási joggal is felruházni azokat a Pedagógusok Szakszervezete – ez derül ki a közoktatás finanszírozásáról összegyűjtött elgondolásaikból. Több mint ezert, mert az iskolafenntartás szempontjából a kistérségek vannak a legnehezebb helyzetben – a csökkenő gyermeklétszám, a romló költségvetési feltételek következtében egyre többen feladják a küzdelmet (...)

Az Országgyűlés a múlt héten már megkezdte a kistérségi törvényjavaslat általános vitáját. Minthogy a négypartii tárgyalások kudarcot vallottak a kétharmados támogatást igénylő javaslat esetében, a szakszervezet konzultációt kezdeményezett a képviselőkkel.

(2004. IV. 14.)

Bérkorrekciót akar a PSZ

Májusban a pedagógusbérek „valamilyen korrekciójára” lesz szükség, a legtöbb önkormányzat ugyanis nem biztosította az ajánlott hatszázalékos emelést a közoktatásban dolgozóknak – közölte a Pedagógusok Szakszervezetének alelnöke. Árok Antal a 215 településre kiterjedő felmérés előzetes adatait ismertetve azt mondta, hogy a legtöbb helyen egyáltalán nem volt bérfelállítás. A közszolgálati sztrájkbizottság és a kormány február végi megállapodása szerint a közszférában dolgozók béreinek reálértékét meg kell őrizni. Egyúttal felhívták a költségvetési szféra munkáltatóit, hogy intézkedjenek az ideai illetmények átlagosan bruttó 6 százalékos növeléséről.

NÉPSZABADSÁG

(2004. III. 21.)

Kisebbségekben a tanár urak

(...) A Pedagógusok Szakszervezetének (PSZ) adatai szerint az önkormányzati és a központi költségvetés által fenntartott iskolákban 1970-ben a tanároknak a 65 százaléka, 1992-ben a 75 százaléka, az ezredfordulón pedig már a 82 százaléka volt nő. (...)

A pedagóguspálya elnökesedése Árok Antal szerint szorosan összefügg a társadalmi-gazdasági megbecsültséggel, a pálya által nyújtott megélhetési lehetőségekkel (...). Mutatja ezt az is, hogy különösen akkor ugrott meg a nő pedagógusok aránya, amikor jelentősen elértek a tanári fizetések. (...)

Ez az aránytorzulás negatívan hathat a gyermekek fejlődésére – véli Árok Antal. – Nem mintha a nők rosszabb pedagógusok volnának, mint a férfiak: sőt, gyakran precízebbek, pontosabbak is – hangsúlyozta. – A kiegyensúlyozott oktató-nevelő munka azonban mindkét nem arányos jelenlétét, hatását igényelné. Kedvezőtlen hatással lehet a gyermek személyiségfejlődésére, ha az iskola alsó évfolyamain alig lát férfit. (...)

(2004. III. 24.)

Kedvezmények pedagógusoknak

Akár százs százalékos kedvezményt is kaphatnak különféle szolgáltató cégeknél a Pedagógusok Szakszervezetének (PSZ) tagjai annak az együttműködési megállapodásnak az értelmében, amelyet tegnap írt alá a PSZ és a Magyar Kamarákért Szövetség (MAKASZ). Varga László, a szakszervezet elnöke elmondta: a tagkönyveket legkésőbb a következő tanév elejéig új kártyákra cserélik ki. Ezek birtokosai pedig a

MAKASZ-szal szerződésben álló 70-80 cégnél különféle mértékű kedvezményeket vehetnek igénybe. (...)

(2004. IV. 7.)

Vágyott pedagógusállások

Övönként, tanítónként szinte lehetetlen elhelyezkedni

(...) A Pedagógusok Szakszervezeténél működő állás-közvetítő rendszerben több mint száz budapesti tanítót tartanak nyilván – számukra fél- egy éve nem találnak munkát. Árok Antal, a szakszervezet alelnöke azt mondja: korábban fele-fele arányban fordultak hozzájuk pedagógust kereső iskolák és állás után kutató tanítók, tanárok. Most szinte csak a pedagógusok ajánlják magukat. Jelenleg már szinte csak angol vagy informatika szakos tanárokat vennének föl az iskolák: belőlük kevés akad, hiszen a versenyszférában még mindig jobb fizetést kapnak, mint a közoktatásban. Olasz szakos tanárként azonban már nehéz iskolai állást találni.

A munkügyi központok 13 ezer munkanélküli pályakezdő diplomást tartanak nyilván (...). Valamivel több mint 30 százaléku pedagógus végzettségű: ők vannak a legtöbben. (...)

MAGYAR HÍRLAP

(2004. III. 24.)

Újabb kedvezmények a pedagógusoknak

(...) A pedagógusigazolvánnyal rendelkezőket eddig is törvény adta kedvezmények illették meg, a szakszervezethez eljuttott visszajelzések szerint azonban az érintettek nincsenek megelégedve azokkal. A Pedagógusok Szakszervezete ezért is határozott arról, hogy a Magyar Kamarákért Szövetséggel és a Vodafone Rt.-vel együttműködve szélesebb kedvezményrendszert alakít ki tagjai számára. (...) A többlétszolgáltatások között találunk díjtalan, korlátlan modemes internetelérést, informatikai célú pályázatok díjtalan megírását hazai és uniós források igénybevételére az Elender jövőtől, kedvezményes mobiltelefon-előfizetést, vonalas telefon rendelése esetén díjvisszatérítést, valamint utazási kedvezményt bel- és külföldre is. (...)

MAGYAR NEMZET

(2004. III. 24.)

Szakszervezeti kártya

Tagkártyát vezet be és szélesíti az annak alapján járó kedvezmények a Pedagógusok Szakszervezete. A tagsági könyveket a tanév végén bankkártyához hasonló, chip-pel ellátott kártya váltja fel. Az új igazolvánnyal az igénybe vehető kedvezmények köre is bővül – tudatta Szlankó Erzsébet, a szakszervezet alelnöke.

KÖZNEVELÉS

(2004. IV. 9.)

Beszélgetés a közigazgatási reformról

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) beszélgetést kezdeményezett az oktatást is érintő közigazgatási kérdésekről a parlamenti pártok oktatási szakembereivel. Az elmúlt évüztudben a kistérségek helyzete, így a közoktatási intézményeké is egyre nehezebbé vált. A tendencia megállításához nemcsak finanszírozási, hanem következetesen végiggondolt közigazgatási reformra is szükség van. Ezért kíséri a szakszervezet figyelemmel a települési önkormányzatok többcéltű kistérségi társulásáról szóló törvényjavaslatot, továbbá az ehhez kapcsolódó önkormányzati törvény módosítására vonatkozó kezdeményezéseket.

Varga László elnök felhívta a figyelmet a demográfiai változások következtében kialakult, illetve kialakuló intézményi helyzetre, valamint arra, hogy a magyarországi közigazgatási struktúra nem minden szempontból alkalmas a csatlakozás után megnyíló európai források lehívására. (...)

BÉKÉSI MEGYEI HÍRLAP

(2004. III. 27.)

Szakszervezeti képzés

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) dél-alföldi régióban tevékenykedő tisztségviselőinek képzése pénteken kezdődött és vasárnapig tart Csabán, a Kossuth Zsuzsa Kollégiumban.

Az érdekvédelmi szervezet programja kiemelt feladatként rögzíti a tisztségviselők képzését, országosan mintegy hétezer kollégát vonnak be. A felkészítés első fázisát, a dél-dunántúli, az észak-magyarországi és a központi régióban svéd társszervek anyagi és szakmai segítségével bonyolították le még tavaly. ennek folytatása a dél-alföldi, békéscsabai képzés.

Varga László, a PSZ elnöke lapunknak elmondta, több aktuális témáról ejtenek szót, ezek közé tartozik a bérkérdés, valamint a kistérségi társulások kapcsán a helyi iskolák ügye. Ezen túl a tegnapi nap folyamán a szakszervezeti marketingről, információs rendszerről is tájékoztatást kaptak a megjelentek.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

(2004. III. 24.)

Olcsóbb benzin a tanároknak

Régi tagkönyvüket speciális kártyára cserélhetik a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) tagjai, amelyek igénybevételével számos kedvezményhez juthatnak: többek között bizonyos benzinkutaknál literenként 2, illetve 3 forinttal olcsóbban kapnak üzemanyagot, 10 százalékos kedvezménnyel vásárolhatnak könyveket, és ingyen juthatnak internethez.

Varga László, a PSZ elnöke kijelentette: megállapodást kötöttek a Magyar Kamarákért Szövetséggel (MAKASZ) és a Vodafone Rt.-vel, így a már meglévő kedvezmények mellett számos új szolgáltatást nyújtanak tagjaiknak. A pedagóguskártyával rendelkezők április 1-jétől egy éven keresztül az Elendémel ingyenesen juthatnak modemes internet-hozzáféréshoz. (...)

A pedagóguskártyával járó legtöbb kedvezményt a MAKASZ biztosítja. Major Zoltán elnök szerint a szövetség célja kettős: a kamarai és szakszervezeti tagság tekintélyének növelése egy olyan kedvezményrendszer kialakításával, amely gazdasági előnyt jelent a nem tagokkal szemben; másrészt a kedvezményeket adó vállalkozó segítése a nagyobb ügyfélkör megszerzésében.

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

(2004. III. 31.)

Átszervezés: kevés az egy év

„A döntés felelőtlen és méltánytalan”

A jövő tanévet 25 óvoda helyett 13, a 33 általános iskolából 15 folytatja a munkát. Az átszervezéssel kapcsolatos előterjesztés megismerése után kereste föl lapunkat a Miskolc Város Pedagógusok Szakszervezete képviselője.

– Nem szabadna a jelenlegi ciklus képviselőinek felvállalniuk Miskolc oktatási intézményeinek teljes átszervezését (hiszen ez minden politikai felelőssége), több cikluson átívelő koncepció tudnánk támogatni – tolmácsolta lapunknak Kovácsné Pogány Lenke szakszervezeti titkár. (...)

– Az intézményhálózat szűkítését el kell végezni – fogalmazott a titkár –, de felelőtlen és méltánytalan lépésnek tartjuk, hogy tavaly 25 intézményvezető státusát hosszabbították meg, most pedig ugyanennyi vezetőt hívnak majd vissza az integrálás miatt. Hiányoljuk az előterjesztésből a végrehajtási ütemtervet, valamint a gazdasági háttérszámításokat.

Ihlető könyvsorozat

Az elektronikus médiumok egyre növekvő világában sem vesztette szavát a nyomtatott könyv, sőt – a legújabb statisztikai adatok szerint – egyre kelendőbb.

Érdeemes tehát rája bízunk mondanivalónkat. Íme egy friss élményünk erre. Dr. Voksán József, ma is köztünk élő volt főtitkárunk révén kaptunk egy érdekes kiadványt Hajdú-Bihar megyei egykori titkárunktól: dr. Molnár Lajosné Diénes Saroltától – ismertetésre. A borítólapon fent az aranybetűs cím: „**Pedagógusok arcképcsarnoka 2003**”, alul pedig: „**Hajdú-Bihar megye, Debrecen**”. Kiadója a neves *Karácsony Sándor Neveléstörténeti Egyesület*; ennek elnöke, a kitünően felkészült *Ungvári János* vállalta a szerkesztés szerzteágazó munkáját.

A könyv és a mellékelt útmutató sok mindenről tájékoztat. Megtudjuk, hogy a kezünkben lévő kiadvány egy sorozat képviselője, melynek rendeltetése, hogy arcképvázlatokban megörökítse azokat az alap- és középfokú pedagógusokat, felsőfokú oktatókat, professzorokat, akiknek a tevékenységét és emberi alakját az eleven emlékezet őrzi. Az első, 2002-es összeállítást követte a 2003-as második, és most készül a harmadik „csarnok”. Eddig 228, körünkben már eltávozott kollégánk emlékezetét szolgálja 151 szerző írása. Falusi óvónőktől országos jelentőségű tudósokig terjed a példaképek sora, földelzőik pedig volt tanítványok, munkatársak vagy éppen családtagok. A fényképpel illusztrált változó terjedelmű arcképek két meghatározó jegye: a tárgyi hitelesség és a személyes hangvétel. Mind a „modellek”, mind az emlékezők közt megtaláljuk szakszervezetünk tisztségviselőit, így például több portrének Sárrika, azaz dr. Molnár Lajosné a megrajzolója. Hadd említsük meg azt is, hogy a sorozat létrejötté és remélhető folytatása a társadalmi áldozatkészségnek köszönhető.

Részletes tájékoztatással a Megyei Pedagógiai Intézet könyvtára (4029 Debrecen, Monti ezredes u. 7.) szolgál; az első kötet már elfogyott, a második még megvásárolható.

Bizonyos, hogy a debreceniek vállalkozását értékes mintául ajánlhatjuk hazánk más tájai számára is.

Julianus testvériskola pályázat

Az Oktatási Minisztérium harmadik alkalommal hirdeti meg e pályázatát, amelynek célja, hogy az anyaországi és a határon túli magyar iskolák közösségi lehetőséget kapjanak egymás megismerésére, a kapcsolatok felvételére és ápolására.

Az Oktatási Minisztérium Határon Túli Magyarok Főosztálya és a Márton Áron Szakkollégium által ismét meghirdetett Julianus testvériskola program célja, hogy lehetőséget nyújtson a magyar diákok és tanárok számára, hogy megismerhessék a más régióban élő (határon túli vagy anyaországi) magyarság életét, kultúráját.

A programban való részvétel eredményeként az oktatási tárca azt várja, hogy az iskoláknak lehetőségük nyíljon – a Kárpát-medencében élő magyarság nyelvi-kulturális kapcsolatait, összetartozását erősítendő – intézményi partnerkapcsolatokat, baráti és szakmai együttműködést kialakítani, illetve fenntartani egymással.

A Julianus testvériskola programmal pályázat keretében az Oktatási Minisztérium támogatni kívánja magyarországi és határon túli magyar középiskolai osztályok, csoportok kölcsönös utazását egymás szűkebb hazájába. A pályázaton magyarországi és határon túli magyar tanítási nyelvű (magyar osztállyal vagy tagozattal rendelkező) középiskolák vehetnek részt.

Az idáig háromszor meghirdetett Julianus testvériskola pályázatra 580 pályázat érkezett. A különböző átfedéseket – egymást kölcsönösen látogató iskolákat – tekintetbe véve ez azt jelenti, hogy a megközelítőleg 1300 Kárpát-medencében működő magyarországi vagy határon túli magyar középiskolából mintegy 700 intézmény vett részt pályázó vagy fogadó testvériskolaként a programban.

A március végén kiírt pályázatra a tárca 10 millió forintot különített el, az ebben az évben hasonló céllal meghirdetésre kerülő új pályázatokra pedig további 8 millió forintot. Bővebb felvilágosítást az Oktatási Minisztérium honlapján (www.om.hu) kaphatnak az érdeklődők.

Meghívó a jászberényi kórustalálkozóra

A Pedagóguskörösök Országos Társasága, a Déryné Művelődési Központ és a Palotássy János Vegyeskar 2004. május 15-én, szombaton 16 órától minden érdeklődőt szeretettel vár a Székely Mihály-napok keretében megrendezendő hangversenyekre.

Két helyszínen (a Déryné Művelődési Központ színháztermében, illetve a Ferenc-rendi templomban) 13 pedagóguskörös mutatkozik be, a Jászság nagy szülőföldjének emlékeit felidézve. Őszintén reméljük, hogy kórusaink népes zeneértő és -szerető közönség előtt mutathatják be színvonalas műsorukat.

EU-mérföldkő

2004. május 1. nemcsak hazánk történelmének lesz jeles dátuma, hanem az EU mintegy fél évszázados múltjának mérföldköve is, hiszen az Európai Unió minden korábnál átfogóbb bővítése válik valóra. **2004. június 13-án** pedig először választunk képviselőket az Európai Parlamentbe. Egyelőre csak sajnálkozhatunk azon, hogy az uniós csatlakozás is pártpolitikai kérdéssé degradálódott, lealacsonyodott a marakodó demokrácia mindennapos csatáihoz. E tekintetben is van mit tanulni nagyjainktól. Hagyományos rovatunk összeállítását ezek a célok is motiválták.

Büszkén idézhetünk a *Pedagógusok Lapja* 2000. május 9-i számából is egy mondatot, mert megalapozott előrelátásunkat igazolja: „Összességében az prognosztizálható, hogy hazánk az első csatlakozók sorában, ám csak 2004-ben lépheti át az EU kapuját.” Négy évvel ezelőtt ugyanis még sokféle tipp szerepelt az előrejelzések között.

Marosvásárhelyi gondolatok (részlet)

Rajta, nemes lelkek! álljunk ki a gátra,
Már Európában csak mi vagyunk hátra,
Hívnak magok után a többi nemzetek:
Magyarok! derék nép! mit késtek? Jöjjetek!...

(Csokonai Vitéz Mihály, 1794)

- Az emberiség egésze nem egyéb számtalan háznépekre oszlott nagy nemzetségnél, amelynek mindegyik tagja rokonunk, s szeretetünkre és szolgálatainkra egyformát számot tart. (*Kölcsey Ferenc, 1834*)
- Korunk törekvései a szabadság után irányozvák, s minden év leront egy-egy válaszfalat, mely az országokat s nemzeteket egymástól elkülönözte. És ha ezen törekvések végre célt érnek, mit bizonyosnak tartok, s a szabad kereskedés által Európa anyagi érdekei mindinkább szolidárisokká válnak, mi marad fel, mi a jelenkor nemzetiségi küzdelmeinek anyagul szolgálhatna? Nem különböző tudományokon dolgoznak a nemzetek: egy az épület, melynek építésén mindannyian közreműködnek. (*Eötvös József, 1865*)
- Nem az egyes ember, egyes faj és egyes nemzet eltűnése a szociális ideál, hanem az egyeseknek a közös munkában való összefogódzása, éppen arra a célra, hogy ez az összefogódzás minden egyesnek az ő egyéni élete, joga és fejlődése teljességét biztosítsa. (*Ignotus, 1912*)
- Európa sok nép hazája, de egymásra utalt népeké. Különböző élethalakok és szokások, de egyetlen történelmi folyamat földje. A fejlődés, amely egész Európa tömörüléséhez, valamely formában való egyesüléséhez vezet, szerves, természet-szerű fejlődés (...) Európának balsorsa, hogy a sokoldalúságában rejlő ellentétek, számos nemzetnek és nemzetiségnek ellentétei éppen abban a pillanatban éleződtek ki legerősebben, amikor a szükség a világ természetesen rendjének fejlődésében Európa egységét parancsolja. (*Teleki Pál, 1931*)
- Hiszek Európa egységében, és ugyanakkor látom Európa népeinek csúfos elbolondítását. Nem hiszem, hogy ennek az európai egységnek a megvalósulására még nem jött volna el az idő, csalóka érvényességű határok, különböző pénzegységek, vámfalak, hit és nyelvek különbözősége mind csak gonosz illúziók. Ennek az európai hazának a megvalósulását gonosz erők késleltetik, belső ellenségek és konok értelmetlenség. Európa szabadságra jogosult népei nem is sejtik, mi mindent veszítenek valódi jövőjük késlekedésével. (*Remenyik Zsigmond, 1936*)
- A magyarságnak vagy európai problémák megoldását kell magára vennie – vagy a maga problémáiban is alulmarad. (*Németh László, 1938*)

Hazám! (részlet)

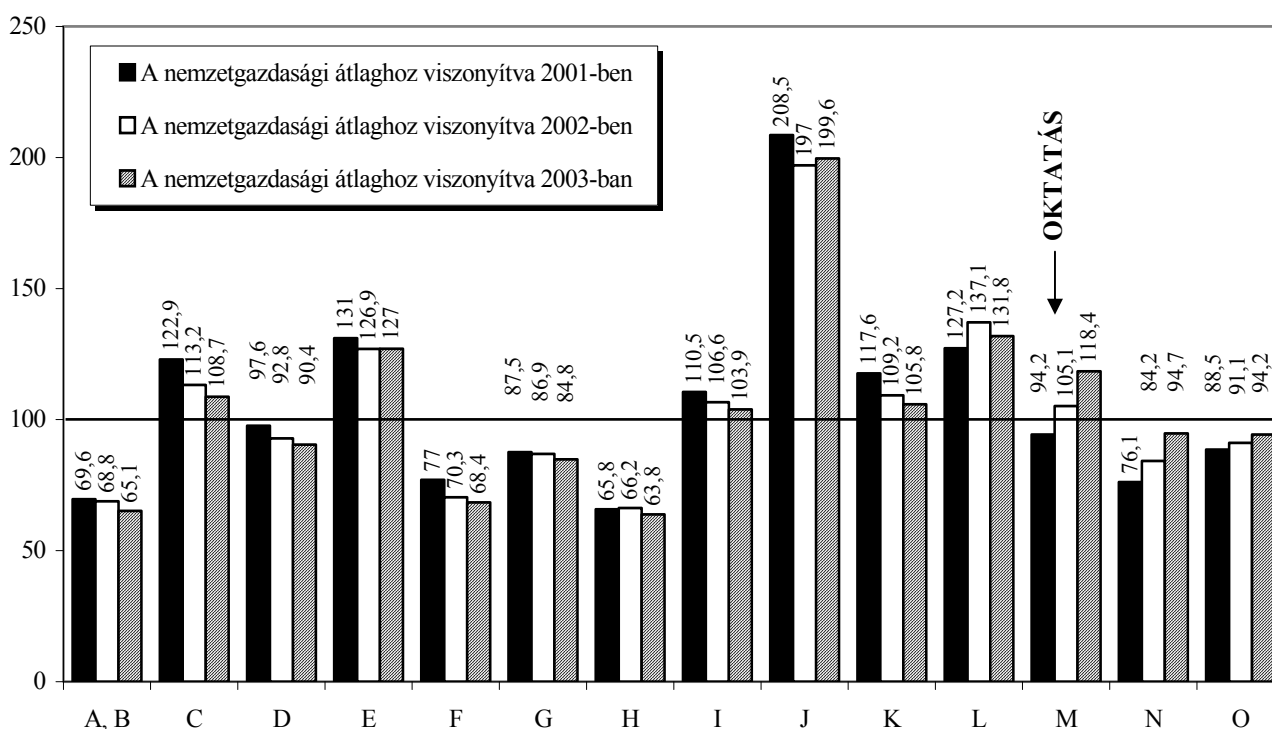
Rómát fiús tisztelettel jártam,
mintha őseim városa volna
és Avignon nevetett, mint Tolna,
vigan fürdött egyazon sugárban,
és egy lélek font be néptől népig
messze földrészt eleven hálóbá:
egy lélek, egy ország végtül-végig
magát-tépő hazám: Európa.

(*Babits Mihály, 1938*)

- Európa: a rend, Európa: a világosság, Európa: a szellem, s nem az ösztönök ősmocsara, nem majom-ösztünk idétlen makogása, nem a könyörtelen önzés, nem a bicska és nem a bomba. (*Benjamin László, 1977*)
- Milyen véres lecke volt megtanulni, hogy Európa nemcsak a Notre Dame, hanem Balmazújváros is! Amerikában mégis európai voltam. S nem az országgrésznyi városok meg effélék miatt. (*Orbán Ottó, 1989*)
- Egyre zárladabban hiszem, hogy irodalmunk nem azért oly kevésbé ismert külföldön, mivel Európa nem tud magyarul, hanem azért, mert mi nem tudunk európaul. (*Kolozsvári Grandpierre Emil, 1990*)
- Az értelmiség dolga volna mindenre figyelni. A szellemi ellenfeleire is. S nemcsak kukorékolni, ki-ki a saját szemétdombján. Abban a pillanatban, ha csak magunkra figyelünk, veszítettünk. Ez egy országra is igaz. Ha csak magunkat látjuk, vége. (*Esterházy Péter, 1994*)

(Á. A.)

Az alkalmazásban állók egy főre jutó bruttó keresetének alakulása az egyes ágakban a nemzetgazdasági átlaghoz viszonyítva – 2001-2003

A havi bruttó átlagkeresetek listája a magyar nemzetgazdaságban (2002-2003)

jеле	Nemzetgazdasági ág megnevezése	Átlagkereset Ft/fő 2001	Átlagkereset Ft/fő 2002	Átlagkereset Ft/fő 2003	2002 2003 %	Átlagkeresetek aránya és sorrendje			
						2002	2003	2002	2003
A,B	Mezőgazdaság, halászat	72 112	84 240	89 273	5,2	0,688	13.	0,651	13.
C	Bányászat	127 268	138 578	149 076	7,6	1,132	4.	1,087	5.
D	Feldolgozóipar	101 137	113 659	124 076	9,2	0,928	8.	0,904	10.
E	Vill. energia, gáz-, hő- vízellátás	135 660	155 404	174 165	12,1	1,269	3.	1,270	3.
F	Építőipar	79 750	86 191	93 810	8,8	0,703	12.	0,684	12.
G	Kereskedelem, járműjavítás	90 596	106 530	115 551	8,5	0,869	10.	0,842	11.
H	Szálláshely-szolg., vendéglátás	68 125	81 069	87 475	7,9	0,662	14.	0,638	14.
I	Szállítás, rakt., posta, távközlés	114 445	130 582	142 546	9,2	1,066	6.	1,039	7.
J	Pénzügyi tevékenység	215 971	241 273	273 784	13,5	1,970	1.	1,996	1.
K	Ingatlanügyi, gazd. szolgáltatás	121 821	133 762	145 085	8,5	1,092	5.	1,058	6.
L	Közig., védelem, kötelező TB	131 724	167 841	180 837	7,7	1,371	2.	1,318	2.
M	OKTATÁS (köz- és felsőoktatás)	97 647	128 665	162 380	26,2	1,051	7.	1,184	4.
N	Egészségügyi és szociális ellátás	78 851	103 188	129 956	25,9	0,842	11.	0,947	8.
O	Egyéb közösségi, személyi szolg.	91 680	111 567	129 235	15,8	0,911	9.	0,942	9.
<i>Nemzetgazdasági összesen</i>		103 558	122 453	137 187	12,0	1,000		1,000	
<i>Nemzetgazd. szellemi fogl. összesen</i>		143 754	169 862	193 274	13,8	1,387		1,409	

Forrás: KSH, PSZ

Az elmúlt év kereseti adataival még elégedettek is lehetnénk, ha nem tudnánk, nem éreznénk a 2004. év degresszióját, és nem rémlene fel a kilencvenes évek folyamata. Az 1989/90-es bérrendezést követően (ekkor a pedagóguskereset mintegy 20%-kal volt magasabb az átlagnál) ugyanis elindultunk a lejtőn, és az oktatási ágazat csak 2002-ben kapaszkodhatott fel újra a nemzetgazdasági átlagkereset fölé. 2003-ban a 2002. szeptemberi béremelés áthúzódo, már 12 hónapon keresztül érvényesülő hatása azt eredményezte, hogy az oktatási ágazat átlagkereset-emelkedése 26,2%-os volt, ami a 4,7%-os inflációt figyelembe véve, 20% fölérti reálkereset-növekedést idézett elő. Az átlagkeresetek ágazati ranglistáján pedig a hetedik helyről a majdnem dobogós negyedik helyre léptünk. Bár sokan irigylik ezt az előkelő pozíciót, arról megelégednek, hogy a legtöbb diplomást foglalkoztató ágazat az oktatás. (A foglalkoztatottak több mint hatvan százaléka felsőfokú végzettségű.) És ha ebből a szemszögből tekintjük a bruttó 162 380 forintos ágazati átlagkeresetet vagy a pedagógusok 169 980 forintos keresetét, összevetve a szellemi foglalkozásuk 193 274 forintos nemzetgazdasági átlagával, akkor már nem olyan rózsás a kép.

A 2004. évi központi és helyi költségvetési döntések visszaesést vetítenek előre. Mivel a közalkalmazotti illetménytábla nem emelkedett, a hároméves fizetési fokozati előrelépések, a pótlékemlések és a néhány helyi önkormányzat béremelési döntésének éves átlagkereset-növelő hatása együttesen alig fogja elérni a 2%-ot. A várható inflációt figyelembe véve, mintegy 5%-os reálkereset-visszaesés következik be az oktatási ágazatban. Ennek megakadályozására ad némi esélyt a közszolgálati sztrájkbizottság és a kormány megállapodásának 1/c. pontja, amely a következőket rögzíti: amennyiben a költségvetési szféra 2004. I-III. havi keresetnövekedése a közös szándéktól eltérően alakulna, a felek meghatározzák, hogy milyen jogi és pénzügyi intézkedések indokoltak és szükségesek a bruttó 6%-os bérnövelés érvényesítéséhez. Érveink és elképzeléseink is vannak a megoldásra! Reméljük, hogy nem lesz hiábavaló küzdelmünk, és a megállapodásban rögzítettek teljesülnek.

Á. A.

Kedvezmények PSZ-tagoknak!

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) tagkártya bevezetésével bővíti szolgáltatásait!

A PSZ-tagoknak járó korábbi kedvezményeket fenntartva (ingyenes jogsegélyszolgálat; munkügyi, bértügyi, társadalombiztosítási tanácsadás; kedvezményes szállodai elhelyezés a háromcsillagos Hotel Benczúr-Pedagógus Vendégházban; rendkívül előnyös nyugdíj- és egészségbiztosítási lehetőség az MKB Nyugdíjpénztárnál, Egészségpénztárnál), a Magyar Kamarákért Szövetséggel (MAKASZ) és a Vodafone-nal kötött együttműködési megállapodás alapján új, folyamatosan bővülő többletszolgáltatásokat biztosítunk.

***

A Pedagógusok Lapja előző számában megjelent szórólapon néhány jelentősebb kedvezményt már felsoroltunk. Ezúttal a Vodafone PSZ Tagsági Tarifacsomagot ismertetjük részletesen, amely szakszervezetünk területi vezetői által aláírt tagsági igazolással már most, 2004. július 1-től pedig PSZ tagsági kártyával igényelhető.

Vodafone PSZ Tagsági Tarifacsomag

Előfizetéses szolgáltatások megnevezése	Ajánlott szolgáltatáscsomag tarifái
Belépési díj (Ft/egyszeri)	0 Ft
Előfizetési díj (Ft/hó) 100%-a lebeszélhető	1 800 Ft
Alap hívási díj (Ft/perc)	
saját hálózatban minden időben	15,00 Ft
hálózaton kívül csúcsidőben	30,00 Ft
hálózaton kívül csúcsidőn kívül és hétvégén	15,00 Ft
Egyéb hívási díj (Ft/perc)	
Ügyfélszolgálat (24 órás)	0 Ft
Segélykérő hívások	0 Ft
Zöld számok	0 Ft
Hangpostahívás (Ft/perc)	9,60 Ft
Havidíj nélkül igénybe vehető szolgáltatások	
Hangposta	0 Ft
Hívásvárakoztatás	0 Ft
Hívástartás	0 Ft
Hívásátirányítás	0 Ft
Hívószámjelzés	0 Ft
Hívószámjelzés letiltása	0 Ft
Üzenetküldés	
Prof. Hangposta (Ft/hó)	400 Ft
Prof. Hangposta faxpostával (Ft/hó)	700 Ft
Szöveges üzenetek SMS (Ft/db) – az első 20 db ingyenes	25 Ft
Vonalkapcsolt adatátviteli szolgáltatás / adat és fax szolgáltatás	
Belépési díj (Ft/egyszeri)	0 Ft
Előfizetési díj (Ft/hó)	1 000 + 700 Ft
Hívásdíj (Ft/perc)	alap hívásdíj
GPRS-en keresztül	
WAP / alap havidíj 2 MB-ig	300 Ft
kiegészítő havidíj 2-5 MB-ig	575 Ft
kiegészítő havidíj 5-10 MB-ig	550 Ft
10 MB felett minden további megkezdett 10 MB	1 125 Ft
GPRS Internet / alap havidíj 200 MB-ig	2 500 Ft
kiegészítő havidíj 200 MB-tól 0,5 GB-ig	3 100 Ft
kiegészítő havidíj 0,5 GB-tól 1 GB-ig	4 800 Ft
1 GB felett minden további megkezdett GB	13 600 Ft
Egyéb szolgáltatások	
Konferenciabeszélgetés (Ft/hó)	400 Ft
Hívásletiltás (Ft/hó)	300 Ft
Aranyszám (Ft/egyszeri)	20,000 Ft
Részletes számla (Ft/db/hó)	500 Ft
Eseti részletes számla (Ft/db)	750 Ft

A tarifacsomaghoz készülék a havidíjas előfizetéssel kapható készülékek közül választható, a mindenkori árlista alapján. Havidíjas előfizetői szerződés esetén az ügyfelek előzetes hitelbírálaton esnek át, amely alapján a Vodafone meghatározott összegű előleg megfizetését kérheti, melyet 3 befizetett számla kiegyenlítését követően az ügyfél számláján jóváírja.

Az előfizetéses szolgáltatási díjak az áfát nem tartalmazzák. A szöveges üzenetek fogadása ingyenes. Hétköznapi a tarifa hétfő 0,00-tól péntek 24,00-ig. Hétvégi a tarifa szombat 0,00-tól vasárnap 24,00-ig. A csúcsidő a hétfőtől péntekig, naponta 08,00-20,00-ig terjedő időszak. A kedvezmények csak a havi belföldi forgalmi díjakra érvényesek. A hívások 30 másodpercenként kerülnek számlázásra.

***

A PSZ-tagoknak járó kedvezmények, szolgáltatások teljes köréről a www.makasz.hu oldalon lehet tájékozódni. A legfontosabb információk a PSZ weboldalán (www.pedagogusok.hu) találhatóak. Telefonos információkérés: 06/1/357-1074 (MAKASZ); 06/1/322-8464 (PSZ); e-mail: psz@enternet.hu. A névvel, azonosító számmal ellátott PSZ-tagkártyákat e tanév végéig szeretnénk előállíttatni és eljuttatni minden tagunkhoz. Ehhez továbbra is kérjük a PSZ-tisztségviselőket, szervezetek segítségét, közreműködését.